

ประจำปี ๒๕๖๕

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดมุกดาหาร

จัดทำโดย

กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร

คำนำ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ได้จัดทำโครงการสำรวจฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น และประชาชนบ้าน ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๕ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นแต่ละพื้นที่แต่ละตำบล ในจังหวัดมุกดาหารเพื่อเป็นฐานข้อมูลสำคัญ เป็นการอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ให้สูญหาย และยังเป็น การส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คนรุ่นใหม่ได้ทราบ ได้ศึกษาค้นคว้าเป็นความรู้ หรือเป็นตัวอย่างของภูมิ ปัญญาที่มีคุณค่าให้กับคนรุ่นหลังสืบต่อไป

ทั้งนี้ ทางคณะผู้จัดทำ ขอขอบคุณ นายอำเภอทุกอำเภอ กำนันทุกตำบล ผู้ใหญ่บ้าน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จังหวัดมุกดาหาร และประชาชนในจังหวัดมุกดาหาร ที่ให้ความ ร่วมมือในการให้ข้อมูลในการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังว่า ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นฉบับนี้ คงจะเป็นประโยชน์ และแนวทางแก่ผู้สนใจได้เป็นอย่างดี

คณะผู้จัดทำ

ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร

สิงหาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	๓
ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	๓
ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	๔
วัตถุประสงค์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	๔
ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดมุกดาหาร.....	๕
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน.....	๕
๑. ด้านกายภาพ.....	๕
๒. ด้านการเมือง/การปกครอง.....	๗
๓. ประชากร.....	๗
๔. ความมั่นคงของมนุษย์.....	๘
๕. การศึกษา.....	๙
๖. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม.....	๑๐
ข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านและข้อมูลฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดมุกดาหาร.....	๑๖
อำเภอเมืองมุกดาหาร	๑๖
อำเภอดงหลวง.....	๒๑
อำเภอคำชะอี.....	๒๖
อำเภอนิคมน้ำอ้อย.....	๓๑
อำเภอวังสามหมอ.....	๓๘
อำเภอหว้านใหญ่	๔๓
อำเภอหนองสูง	๔๗
คณะที่ปรึกษา /คณะผู้จัดทำ	

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นคำที่มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า “ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย” เป็นองค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากผู้รู้หรือมีประสบการณ์ ซึ่งเรียกว่าปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น ซึ่งมีผู้ให้คำจำกัดความของภูมิปัญญาท้องถิ่นในลักษณะต่างๆ กันดังนี้

สามารถ จันทร์สุรย์ (๒๕๓๖) กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดได้เองที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นสติปัญญา เป็นองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน ทั้งกว้าง ทั้งลึกที่ชาวบ้านสามารถคิดเอง ทำเองโดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินวิถีชีวิตในท้องถิ่นอย่างสมสมัย

กรมวิชาการ (๒๕๓๘) ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า คือความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของคนเราผ่านกระบวนการศึกษา สังเกต วิเคราะห์จนเกิดปัญญาและตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลายเรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาให้เห็นเป็นศาสตร์เฉพาะสาขาวิชาต่างๆ อาจกล่าวได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะใช้ในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การจัดการและการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา

รัตนะ บัวสนธ์ (๒๕๓๕) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการของบุคคลที่มีต่อตนเอง ต่อโลก และสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะมีรากฐานจากคำสอนทางศาสนา คติจารีต ประเพณีที่ได้รับการถ่ายทอด สั่งสอนและปฏิบัติสืบเนื่องกันมาปรับปรุงเข้ากับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงแต่ละสมัย ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อความสุขของในส่วนที่เป็นชุมชน และปัจเจกบุคคล

ฉลาดชาย สมิตานนท์ (อ้างอิงในพิสิฐ นาคราโพ. ๒๕๓๗) ให้ความหมายว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ สติปัญญาอันเกิดจากการเรียนรู้สะสมถ่ายทอดประสบการณ์ที่ยาวนานของผู้คนในท้องถิ่นซึ่งได้ทำหน้าที่ชี้แนะว่าการจะใช้ชีวิตอย่างยั่งยืนและถาวรกับธรรมชาติรอบตัวนั้นทำอย่างไรซึ่งในที่สุด ภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจถูกยกระดับให้หมายถึงอุดมการณ์ของการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย บนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนสรรพสิ่งทั้งหลายทั้งปวงที่มีชีวิต สัตว์ พืช และมนุษย์ด้วยตัวเองตลอดจนสิ่งไม่มีชีวิตรอบข้าง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) กล่าวถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยว่าเป็นองค์ความรู้ ความสามารถ และทักษะของคนไทยที่เกิดจากสิ่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเลือกสรรเรียนรู้ ปรุงแต่ง และถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สมดุลกับสภาพแวดล้อม และเหมาะสมกับยุคสมัย

ประเวศ วะสี (๒๕๓๖) กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นสะสมขึ้นมาจากประสบการณ์หรือความชัดเจนจากชีวิตและสังคมในท้องถิ่นหนึ่งๆ เพราะฉะนั้นจึงมีความสอดคล้องกับเรื่องของท้องถิ่นมากกว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มาจากข้างนอก ลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ มีวัฒนธรรมเป็นพื้นฐาน มีความเป็นบูรณาการสูงทั้งในเรื่องของกาย ใจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และเชื่อมโยงไปสู่นามธรรมที่ลึกซึ้งสูงส่ง อีกทั้งยังเน้นความสำคัญของจริยธรรมมากกว่าวัตถุธรรม เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความสำคัญแก่ประสบการณ์ จึงมีความเคารพผู้อาวุโส ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า

จากความหมายดังกล่าว สรุปว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง องค์ความรู้หรือสิ่งที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีต ซึ่งเป็นประสบการณ์ในการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น ซึ่งได้ผ่านการคิดค้นและปรับปรุงเปลี่ยนแปลง จนได้แนวทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคม เป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไปซึ่งถือเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดค้นขึ้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาแก้ปัญหาเป็นทั้งสติปัญญาและองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน ดังนั้น จึงมีความครอบคลุมเนื้อหาสาระ และแนวทางดำเนินชีวิตในวงกว้าง ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบไปด้วยองค์ความรู้ในหลายวิชา ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๑) ได้จำแนกไว้รวม ๑๐ สาขา คือ

๑. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเอง ในสภาวะการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหา และการเกษตร เป็นต้น

๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค) หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิต เพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภค อย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรมอันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจัดจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มโรงสี และกลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

๓. สาขาการแพทย์ไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้

๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการค่า การสะสมและบริการกองทุน และธุรกิจชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์ เพื่อเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

๖. สาขาสวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๗. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ เป็นต้น

๘. สาขาจัดการ หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานด้านต่างๆ ทั้งขององค์กรชุมชน องค์กรทางสังคมอื่นๆ ในสังคมไทย เช่น การจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้านผ่านระบบผู้เฒ่าผู้แก่ ในชุมชน เป็นต้น กรณีของการจัดการศึกษาเรียนรู้ นับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาสาขาการจัดการที่มีความสำคัญ เพราะการจัดการศึกษาเรียนรู้ดี หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาไทยที่มีประสิทธิผล

๙. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษา ทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งวรรณกรรมทุกประเภท

๑๐. สาขาศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนาเชื่อและประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อบุคคล และสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ ประเพณี บุญประเพณีข้าว เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน
๒. เพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญานั้นๆ ต่อไป

ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดมุกดาหาร

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

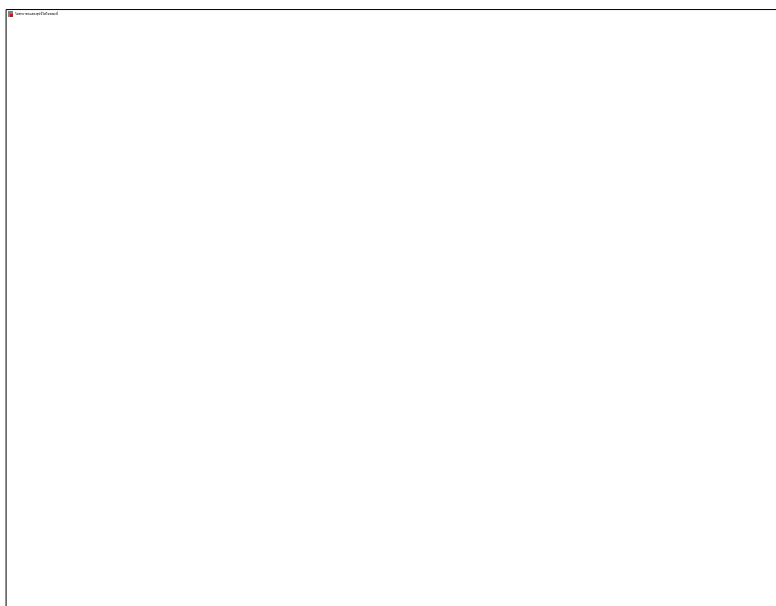
๑. ด้านกายภาพ

๑) ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดมุกดาหารเป็นจังหวัดที่ ๗๓ ของประเทศไทยและเป็นจังหวัดที่ ๑๗ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งเป็นจังหวัดเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๒๕ มีพิกัดอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๖ - ๑๗ องศาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๔ - ๑๐๕ องศาตะวันออก มีพื้นที่ทั้งหมด ๔,๓๓๙.๘๓ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๗๑๓,๓๙๔ ไร่ ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ ระยะทางประมาณ ๖๔๒ กิโลเมตร ลักษณะพิเศษของจังหวัดเป็นเมืองชายแดนติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ซึ่งมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดนความยาวประมาณ ๗๒ กิโลเมตร จังหวัดมุกดาหารมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอนาแก อำเภอรอดูนม จังหวัดนครพนม อำเภอน้ำอ้อย จังหวัดสกลนคร
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอลองนงา จังหวัดยโสธร อำเภอขามเฒ่า จังหวัดอำนาจเจริญ อำเภอหนองโพก จังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับแขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว โดยมีน้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอเขาวง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

แผนที่จังหวัดมุกดาหาร

๒) ลักษณะภูมิประเทศ

ทิศเหนือและทิศใต้ของจังหวัดมุกดาหาร เป็นที่ราบสูง ทิศตะวันตกมีเทือกเขาภูพาน มีลักษณะเป็นป่าไม้ บางแห่งเป็นป่าทึบ ส่วนทิศตะวันออกเป็นที่ราบสลับป่าไม้ และมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความยาวประมาณ ๗๒ กิโลเมตร มีพื้นที่ราบร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่จังหวัด ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ป่าไม้ ประมาณ ๘๕๔,๕๘๘.๔๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๑๔ ของพื้นที่จังหวัด

๓) ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดมุกดาหาร จัดอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน ซึ่งเป็นลักษณะอากาศที่มีฤดูแล้งสลับฤดูฝนอย่างเด่นชัด จากสถิติภูมิอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาในรอบ ๓๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๔๓) ของจังหวัดมุกดาหาร พบว่า ปริมาณฝนรวมเฉลี่ยทั้งปี วัดได้ ๑,๕๐๗.๑ มิลลิเมตร ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเฉลี่ย วัดได้ ๙๔ เปอร์เซ็นต์ ในเดือนสิงหาคมและกันยายน ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำที่สุดเฉลี่ย วัดได้ ๓๙ เปอร์เซ็นต์ ในเดือนมีนาคม โดยรวมแล้วจังหวัดมุกดาหารมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยทั้งปี ๗๒ เปอร์เซ็นต์ ลักษณะอากาศเช่นนี้เกิดขึ้นเนื่องจากจังหวัดมุกดาหารตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม ๒ ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จึงสามารถแบ่งฤดูกาลออกได้เป็น ๓ ฤดู ดังนี้

๑. ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดนำความชื้นจากทะเลอันดามันและอ่าวไทยเข้ามาปกคลุม และมีอิทธิพลของร่องความกดอากาศต่ำหรือร่องมรสุมพาดผ่าน ทำให้เริ่มมีฝนตกชุกตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป จนถึงกลางเดือนมิถุนายน หลังจากนั้นไปจนถึงกลางเดือนกรกฎาคมฝนจะลดน้อยลงหรือไม่มีฝนตกเลย เรียกระยะนี้ว่า ระยะเวลาทิ้งช่วง เนื่องจากร่องความกดอากาศต่ำหรือร่องมรสุมได้เคลื่อนตัวขึ้นไปพาดผ่านตอนบนของประเทศลาว เวียดนาม และประเทศจีนตอนใต้ สำหรับในช่วงเดือนสิงหาคมและกันยายนฝนจะกลับมาตกชุกอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากร่องความกดอากาศต่ำหรือร่องมรสุมได้เคลื่อนตัวลงมาพาดผ่านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในฤดูนี้มักมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนตัวจากทะเลจีนใต้เข้ามามีอิทธิพลต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เฉลี่ยปีละ ๑-๓ ลูก

๒. ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในฤดูนี้ จังหวัดมุกดาหารได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นลมที่พัดออกจากความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นจากประเทศจีน มีลักษณะอากาศเย็นและแห้ง จังหวัดมุกดาหารจะได้รับอิทธิพลจากอากาศหนาวเย็นเป็นจังหวัดแรกๆ เนื่องจากอยู่ด้านตะวันออกสุดของประเทศไทย ความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นจะแผ่ปกคลุมตลอดฤดู อุณหภูมิจะลดต่ำลงทำให้มีอากาศหนาวเย็นโดยทั่วไปขึ้นอยู่กับกำลังและขนาดของมวลอากาศเย็นนั้น

๓. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ลมที่พัดปกคลุมในฤดูนี้ส่วนใหญ่เป็นลมใต้และลมตะวันตก และมักจะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมตลอดฤดู ทำให้มีอากาศร้อนโดยทั่วไป บางวันมีอากาศร้อนจัด สามารถวัดอุณหภูมิได้สูงถึง ๔๐ องศาเซลเซียส ขึ้นไป

๔) ลักษณะของดิน

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดมุกดาหาร ส่วนใหญ่เป็นภูเขาที่มีที่ราบเหมาะแก่การเกษตรค่อนข้างจำกัด กลุ่มดินในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มดินไร้ พบร้อยละ ๔๕ ของพื้นที่ทั้งหมด มีลักษณะเป็นดินร่วนถึงดินปนทราย มีการระบายน้ำค่อนข้างดี มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงต่ำ รองลงมาคือกลุ่มดินพื้นที่สูงและภูเขาหรือเทือกเขา ส่วนใหญ่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ เป็นบริเวณที่ไม่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในทางการเกษตร เนื่องจากอาจเกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศ ควรสงวนไว้เป็นป่าธรรมชาติและเพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร กลุ่มดินโคละซึ่งมีลักษณะดินในกลุ่มดินไร้ละดินนา พบเพียงร้อยละ ๑๕ ของพื้นที่ทั้งหมด และกลุ่มดินนา ซึ่งมีลักษณะการระบายน้ำไม่ค่อยดีใช้ประโยชน์ในการทำนา พบเพียงร้อยละ ๕ ของพื้นที่

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๑) เขตการปกครอง

จังหวัดมุกดาหาร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๗ อำเภอ ๕๒ ตำบล ๕๒๖ หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๑ แห่ง เทศบาลตำบล ๒๔ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๒๙ แห่ง และแบ่งเขตพื้นที่ ดังนี้

ตารางแสดงอาณาเขตการปกครองจังหวัดมุกดาหาร

ลำดับ	อำเภอ	เขตการปกครองจังหวัดมุกดาหาร							
		ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	ทม.	ทต.	อบต.	พื้นที่ (ตร.กม.)	ระยะทาง (กม.)
๑	เมืองมุกดาหาร	๑๒	๑๔๙	๑	๑	๑๐	๒	๑,๒๓๕	๐
๒	คำชะอี	๙	๘๘	-	-	๑	๙	๖๔๖	๓๕
๓	ดอนตาล	๗	๖๓	-	-	๓	๕	๕๑๑	๓๓
๔	นิคมคำสร้อย	๗	๗๙	-	-	๒	๖	๓๗๗	๒๘
๕	ดงหลวง	๖	๖๐	-	-	๓	๓	๑,๐๗๖	๕๖
๖	หว้านใหญ่	๕	๔๓	-	-	๒	๒	๘๔	๓๕
๗	หนองสูง	๖	๔๔	-	-	๓	๒	๔๑๐	๕๐
รวม		๕๒	๕๒๖	๑	๑	๒๔	๒๙	๔,๓๓๙	

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดมุกดาหาร

๒) การเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร มีการเลือกตั้งครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ เป็นการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร (กรณีครบวาระ) จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๒๔๙,๓๒๙ คน มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ๑๖๗,๔๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๑๖

๓. ประชากร

๑) ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ จังหวัดมุกดาหาร มีจำนวนประชากรทั้งสิ้นรวม ๓๕๐,๙๑๑ คน จำนวน ๑๑๔,๐๑๘ ครัวเรือน แยกเป็นเพศชาย จำนวน ๑๗๕,๖๓๙ คน เพศหญิง จำนวน ๑๗๕,๒๗๒ คน โดยความหนาแน่นของประชากรในภาพรวมของจังหวัดอยู่ที่ประมาณ ๘๐.๘๖ คน/ตารางกิโลเมตร ซึ่งประกอบด้วยชนพื้นเมือง ๘ เผ่า ได้แก่

- ชาวภูไท (ผู้ไทย) ส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่อำเภอหนองสูง และอำเภอคำชะอี
- ชาวไทยย้อ จะอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองมุกดาหาร และอำเภอนิคมคำสร้อย
- ชาวไทยข่า จะอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองมุกดาหาร และอำเภอดอนตาล
- ชาวไทยกระโซ่ ส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่อำเภอดงหลวง
- ชาวไทยกระเลิง (ข่าเลิง) เป็นพวกตระกูลเดียวกับชาวไทยข่าและไทยโซ่อยู่ในพื้นที่อำเภอคำชะอี
- ชาวไทยแสก มีกระจัดกระจายอยู่ทั่วไป
- ชาวไทยกุลา มีอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองมุกดาหาร
- ชาวไทยลาว ส่วนใหญ่มีอยู่ในอำเภอเมืองมุกดาหาร

ตารางแสดงจำนวนประชากรในเขตจังหวัดมุกดาหาร

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนบ้าน (หลัง)
		ชาย	หญิง	รวม	
๑.	เมืองมุกดาหาร	๖๙,๔๖๘	๖๙,๔๔๘	๑๓๘,๙๑๖	๔๙,๖๐๙
๒.	คำชะอี	๒๒,๕๒๓	๒๒,๕๑๔	๔๕,๐๓๗	๑๓,๙๑๕
๓.	ดอนตาล	๒๐,๗๖๑	๒๐,๖๒๗	๔๑,๓๘๘	๑๒,๐๗๕
๔.	นิคมคำสร้อย	๒๒,๑๘๙	๒๒,๒๕๓	๔๔,๔๔๒	๑๓,๐๒๒
๕.	ดงหลวง	๒๑,๑๔๒	๒๐,๘๑๗	๔๑,๙๕๙	๑๒,๖๒๒
๖.	หว้านใหญ่	๙,๘๔๕	๙,๘๒๘	๑๙,๖๗๓	๕,๘๙๓
๗.	หนองสูง	๑๐,๓๙๑	๑๐,๔๒๒	๒๐,๘๑๓	๖,๘๘๒
รวม		๑๗๖,๓๑๙	๑๗๕,๙๖๓	๓๕๒,๒๘๒	๑๑๔,๐๑๘

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

หากพิจารณาประชากรตามโครงสร้างอายุประชากร พบว่า มีเด็กอายุ ๐ - ๑๔ ปี ร้อยละ ๑๗.๖๐
วัยแรงงาน อายุ ๑๕ - ๕๙ ปี ร้อยละ ๖๖.๙๔ และวัยสูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๑๕.๔๖ (ส่วนอีกร้อยละ ๑.๗๖
จำแนกอายุไม่ได้)

๔. ความมั่นคงของมนุษย์

ข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมของจังหวัดมุกดาหาร ในปี ๒๕๖๒ จากสำนักงานพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดมุกดาหาร โดยเป็นข้อมูลกลุ่มเป้าหมายระดับพื้นที่ของจังหวัดมุกดาหาร
มีสถานการณ์ ดังนี้

๑) สถานการณ์เด็ก (อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี) มีเด็กในจังหวัดมุกดาหาร จำนวน ๗๙,๖๒๒ คน
มีเด็กที่ประสบปัญหา จำนวน ๖,๕๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๑๙ ของจำนวนเด็กที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

๒) สถานการณ์เยาวชน (อายุ ๑๘ ปี - ๒๕ ปีบริบูรณ์) เยาวชนในจังหวัดมุกดาหาร
มีจำนวน ๓๕,๑๕๙ คน มีเยาวชนที่ประสบปัญหา จำนวน ๑,๒๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๒ ของจำนวน
เยาวชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

๓) สถานการณ์วัยแรงงาน (อายุตั้งแต่ ๒๕ ปี - ๖๐ ปีบริบูรณ์) วัยแรงงานในจังหวัด
มุกดาหาร มีจำนวน ๑๘๓,๐๓๖ คน มีวัยแรงงานที่ประสบปัญหา จำนวน ๕,๘๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๙
ของจำนวนวัยแรงงานที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

๔) สถานการณ์ผู้สูงอายุ (อายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป) ผู้สูงอายุในจังหวัดมุกดาหาร มีจำนวน ๔๘,๒๖๕ คน
มีผู้สูงอายุประสบปัญหา จำนวน ๖,๔๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๘ ของจำนวนผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

๕) สถานการณ์ครอบครัว

๑. ครอบครัวที่มีการจดทะเบียนหย่า จำนวน ๕๑๔ ครัวเรือน

๒. ครัวเรือนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานครอบครัวเข้มแข็งของจังหวัดมุกดาหาร คิดเป็นร้อยละ
๖๒.๙๑ ของจำนวนครัวเรือนที่มีการสำรวจในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร จำนวน ๙๒๐ ครัวเรือน

๓. ครัวเรือนที่มีการกระทำความรุนแรงต่อกัน (ความรุนแรงด้านร่างกาย จิตใจ และเพศ)
จำนวน ๑๕ ครัวเรือน

๖) ผู้ประสบปัญหาทางสังคมพื้นที่สร้างสรรค์และกิจกรรมในชุมชน

๑. คนไร้ที่พึ่ง จำนวน ๑๗ คน
๒. คนขอทาน จำนวน ๕ คน
๓. ผู้ประสบปัญหาทางสังคม จำนวน ๑๐,๒๖๙ คน
๔. คริวเรือนที่ประสบปัญหาทางสังคม จำนวน ๔,๗๔๖ คริวเรือน
๕. จำนวนผู้ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ จำนวน ๑๐๓,๒๐๔ คน

จังหวัดมุกดาหารมีคนพิการที่ขึ้นทะเบียนคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ จนถึงปัจจุบัน จำนวนทั้งสิ้น ๑๑,๑๗๙ คน เป็นเด็กพิการ (อายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์) จำนวน ๖๒๐ คน เป็นชาย ๓๘๑ คน เป็นหญิง ๒๓๙ คน โดยเด็กพิการได้รับเบี้ยยังชีพของเด็กพิการที่จดทะเบียน ร้อยละ ๑๐๐ สำหรับผู้สูงอายุที่พิการที่จดทะเบียน (๖๐ ปีขึ้นไป) มีจำนวน ๕,๑๒๖ คน เป็นชาย ๒,๕๘๒ คน เป็นหญิง ๒,๕๔๔ คน ได้รับเบี้ยผู้สูงอายุพิการที่จดทะเบียน ร้อยละ ๑๐๐

ตาราง : สถิติคนพิการที่ขึ้นทะเบียน ของจังหวัดมุกดาหาร

ลำดับ	ประเภทคนพิการ	ชาย	หญิง	รวม
๑.	ทางการเห็น	๖๑๑	๕๗๗	๑,๑๘๘
๒.	ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	๑,๖๓๙	๑,๖๗๐	๓,๓๐๙
๓.	ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	๒,๑๕๐	๑,๓๖๙	๓,๕๑๙
๔.	ทางจิตใจหรือพฤติกรรม	๑,๒๙๓	๕๔๑	๑,๘๓๔
๕.	ทางสติปัญญา	๓๘๕	๓๖๐	๗๔๕
๖.	ทางการเรียนรู้	๕๓	๒๑	๗๔
๗.	ทางออทิสติก	๖๕	๑๘	๘๓
๘.	พิการมากกว่า ๑ ประเภท	๒๔๙	๑๗๒	๔๒๑
๙.	ไม่ระบุ (ไม่ได้ระบุประเภทของความพิการ)	๓	๓	๖
รวม		๖,๔๔๘	๔,๗๓๑	๑๑,๑๗๙

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดมุกดาหาร (ข้อมูล ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)

๕. การศึกษา

ในปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ จังหวัดมุกดาหาร มีสถานศึกษา จำนวน ๓๑๐ แห่ง ดังนี้

- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ๒๔๖ แห่ง
- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ (มุกดาหาร) ๓๐ แห่ง
- สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ๑๑ แห่ง
- สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ๒ แห่ง
- สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๒ แห่ง
- สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ๑ แห่ง
- สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๖ แห่ง
- สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ๑ แห่ง
- สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๔ แห่ง

ซึ่งมีจำนวนนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งสิ้น ๕๓,๘๗๑ คน และมีจำนวนครู ๓,๕๒๔ คน มีอัตราเฉลี่ยจำนวนนักเรียนต่อครูเท่ากับ ๑๕ : ๑

๑) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตาราง : จำนวนนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา ปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

รายการ	จำนวนนักเรียน (คน)			อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๑	๒๕๖๒
ก่อนประถมศึกษา	๘,๗๑๗	๘,๔๔๑	๘,๘๕๕	๓.๒	๔.๙
ชาย	๔,๕๓๗	๔,๓๓๗	๔,๕๗๖	๔.๔	๕.๕
หญิง	๔,๑๘๐	๔,๑๐๔	๔,๒๗๙	๑.๘	๔.๓
ประถมศึกษา	๒๕,๙๖๖	๒๕,๖๙๘	๒๕,๕๓๔	๑.๐	๐.๖
ชาย	๑๓,๓๙๓	๑๓,๒๓๗	๑๓,๐๔๗	๑.๒	๑.๔
หญิง	๑๒,๕๗๓	๑๒,๔๖๑	๑๒,๔๘๗	๐.๙	๐.๒
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๓,๒๕๐	๑๒,๗๐๐	๑๒,๒๑๙	๔.๒	๓.๘
ชาย	๖,๖๖๙	๖,๓๖๕	๖,๐๙๗	๔.๖	๔.๒
หญิง	๖,๕๘๑	๖,๓๓๕	๖,๑๒๒	๓.๗	๓.๔
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๘,๑๒๖	๗,๘๑๔	๗,๒๖๓	๓.๘	๗.๑
ชาย	๓,๒๖๓	๓,๐๕๓	๒,๘๐๖	๖.๔	๘.๑
หญิง	๔,๘๖๓	๔,๗๖๑	๔,๔๕๗	๒.๑	๖.๔
รวมทั้งสิ้น	๕๖,๐๕๙	๕๔,๖๕๓	๕๓,๘๗๑	๒.๕	๑.๔

หมายเหตุ : จำนวนนักเรียนรวมสังกัดสถานศึกษาภาครัฐและเอกชน

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

๒) ระดับอาชีวะ และอุดมศึกษา

ตาราง : ข้อมูลของนักศึกษา จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

รายการ	จำนวนนักศึกษา (คน)			อัตราการเปลี่ยนแปลง(ร้อยละ)	
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๑	๒๕๖๒
วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชินีมุกดาหาร	๒,๕๗๔	๒,๗๐๓	๒,๕๕๘	๖.๑๒๔๙	- ๕.๓๖๔๔
วิทยาลัยการอาชีพนิคมคำสร้อย	๔๕๑	๔๕๐	๔๒๕	- ๐.๒๒๑๗	- ๕.๕๕๕๖
วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการดอนตาล	๒๑๒	๒๗๔	๒๘๙	๒๙.๒๔๕๓	๕.๔๗๔๕
วิทยาลัยเทคโนโลยีมุกดาหาร	๔๗๕	๔๕๐	๔๑๔	- ๕.๒๖๓๒	- ๘.๐๐๐๐
วิทยาลัยอาชีวศึกษาดงหลวง	๑๓๓	๑๓๘	๑๗๐	๓.๗๕๙๔	๒๓.๑๘๘๔
วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทยมุกดาหาร	๕๒๕	๕๓๔	๔๓๐	๑.๗๑๔๓	- ๑๙.๔๗๕๗
รวมทั้งสิ้น	๔,๓๔๙	๔,๕๔๙	๔,๒๖๘	๔.๗๔๓๓	- ๕.๗๘๑๕

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา/สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๖. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๑) ศาสนา

ประชาชนจังหวัดมุกดาหารนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๒๑ คริสต์ร้อยละ ๐.๗๘ อิสลามร้อยละ ๐.๐๑ และมีศาสนสถานแยกได้ ดังนี้ (ข้อมูล พ.ศ.๒๕๖๑)

๑. จำนวนศาสนสถานในพื้นที่ทั้งหมด จำนวน ๔๐๐ แห่ง จำแนกเป็นวัดและสำนักสงฆ์ จำนวน ๓๘๕ แห่ง โบสถ์คริสต์ จำนวน ๑๔ แห่ง มัสยิด จำนวน ๑ แห่ง

๒. จำนวนศาสนสถานประเภทวัดและสำนักสงฆ์แยกเป็นรายอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองมุกดาหาร จำนวน ๑๓๗ แห่ง อำเภอนิคมน้ำอ้อม จำนวน ๕๘ แห่ง อำเภอดอนตาล จำนวน ๔๘ แห่ง อำเภอดงหลวง จำนวน ๓๓ แห่ง อำเภอคำชะอี จำนวน ๕๘ แห่ง อำเภอหว้านใหญ่ จำนวน ๑๘ แห่ง อำเภอหนองสูง จำนวน ๓๓ วัด

๓. จำนวนพระภิกษุสงฆ์ ๑,๙๔๐ รูป และสามเณร ๑๗๔ รูป

๒) ประเพณีและวัฒนธรรม

ประชาชนจังหวัดมุกดาหารยึดมั่นและสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมอย่างเหนียวแน่นและต่อเนื่อง คนมุกดาหารเป็นคนใจดี กิริยามารยาทอ่อนน้อมถ่อมตน และเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน ซึ่งจากหลักฐานที่ได้อธิบายไว้ มีปรากฏถึง ๘ ชนเผ่า ดังคำขวัญของมุกดาหาร ตอนหนึ่งว่า “แปดเผ่าชนพื้นเมือง” ได้แก่ เผ่าไทยอีสาน ผู้ไทย ไทยบรู (ไทยข่า) ไทยบรู (ไทยกระโซ่) ไทยกะเลิง ไทยแสก ไทยย้อ ไทยกุลา ซึ่งชาวมุกดาหารส่วนใหญ่มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญ และยังคงถือปฏิบัติสืบทอดกันมา คือ “ฮีตสิบสอง คองสิบสี่” และยังคงมีวัฒนธรรม ประเพณีของชนเผ่าที่ควรอนุรักษ์ พื้นฟู และยังคงมีอยู่ในปัจจุบันเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว คือ ประเพณีปิดบ้าน ประเพณีบุญสว่างเหนือ ประเพณีแห่กัณฑ์หลอน พิธีกรรมโซ่ถ้ำบั้ง พิธีเหยา พิธีบายศรีสู่ขวัญ การรำเตี้ยหัวดอนตาล การรำภูไท (ผู้ไทย) การลำผญา เป็นต้น

ความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่สำคัญของจังหวัดมุกดาหาร

๑. ประเพณีพื้นฟูอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมชนเผ่าในท้องถิ่น (ประเพณีบรูไฮโซโซ)

ประเพณีบรูไฮโซโซดงหลวง คือ บุญไฮประตูเล่าข้าวที่ชาวโซดงหลวงได้กระทำสืบมาจนเป็นจารีตประเพณี โดยกำหนดเอาวันทางจันทรคติ คือ ขึ้นสามค่ำ เดือนสาม คนเผ่าคนแก่อาวุโสในชนเผ่าจะเฝ้าสังเกตเสียงฟ้าร้อง ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นการไฮประตูฝนบนเมืองแถน (ฟ้า) ว่าจะได้ยินเสียงร้องมาจากทิศใด ในจำนวน ๘ ทิศ คือ ทิศอุดรอีสาน บูรพา อากเนย์ ทักษิณ หรดี ปัจฉิม พายัพ ซึ่งจะมีตำราทำนายฝนที่จะตกลงในเมืองมนุษย์สำหรับปีนั้นว่าจะมากน้อยพืชพันธุ์ธัญญาหารผลาหาญอุดมสมบูรณ์เพียงใด เช่น ถ้าตกทิศบูรพา มีครุฑเป็นสัตว์ประจำทิศ เป็นทิศประตูน้ำ ถ้าฟ้าร้องทางทิศนี้ ฝนฟ้าจะดี ข้าวกล้าจะเจริญงอกงามอุดมสมบูรณ์ ผู้คนจะมีความสุข มีกำลังศรัทธาในการทำบุญทำทานเป็นอย่างยิ่งจากความเชื่อถือดังกล่าวและเกิดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่ตรงกับคำทำนายไว้จึงกลายเป็นจารีตประเพณีที่ปฏิบัติสืบมา

๒. ประเพณีบุญเดือนสามของชาวภูไท (ผู้ไทย) (สู่ขวัญข้าว ไฮประตูเล่าข้าว) ของชาวภูไท

หนองสูง เป็นประเพณีโบราณภูมิปัญญาชาวบ้านที่สืบสานอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นโบราณของชุมชน เกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวนา รวมถึงประเพณีความเชื่อที่เกี่ยวกับความเป็นอยู่ในอดีต นำมาสืบทอดต่อไป ประเพณีสู่ขวัญข้าว ถือเป็นวิถีชีวิตความเชื่อของชาวชนเผ่าผู้ไทหนองสูงที่มีมาแต่อดีต ซึ่งจะถือเอาฤกษ์ช่วงเดือน ๓ ขึ้น ๓ ค่ำ ของทุกปี ทำพิธีสักการบูชา บวงสรวงพระแม่โพสพ ซึ่งพิธีจะเริ่มตั้งแต่ภาคเช้า จะมีการร่วมกันทำบุญตักบาตร จากนั้นจะมีการประกอบพิธีถวายเครื่องบูชา อาหาร คาวหวาน ต่อพระแม่โพสพ บริเวณหน้าอ่างผาง ของชาวบ้านที่มีทุกหลังคาเรือน เพราะมีความเชื่อว่า พระแม่โพสพ รวมถึงผีसाงเทวดา ผีบรรพบุรุษ เป็นผู้ดูแลความอุดมสมบูรณ์ตามความเชื่อแต่โบราณ ถือเป็น การตอบแทนคุณ ที่ได้ให้ความอุดมสมบูรณ์แก่ชาวบ้านได้ทำไร่ ทำนา มีข้าวกิน พร้อมทำพิธีบูชา ถือฤกษ์ชัยเปิดประตูอู่ข้าว เนื่องจากเป็นสิ่งสำคัญในครัวเรือน ซึ่งใช้เป็นที่พักพิงรักษาข้าวไว้กิน เพื่อรับความอุดมสมบูรณ์

๓. ประเพณีบุญข้าวจี๋บุญเดือนสาม เป็นประเพณีในวันเพ็ญเดือน ๓ เป็นวันมาฆบูชา รุ่งขึ้นวันแรม ๑ ค่ำ ก็ถวายข้าวจี๋ เรียกว่าวันทำบุญเนื่องในวันมาฆบูชานั่นเอง ข้าวจี๋ คือ เอาข้าวเหนียวปั้นเป็นก้อนเอาไม้เสียบย่างไฟเหมือนไก่ย่าง เมื่อข้าวสุกเกรียมแล้วก็เอาไข่ซึ่งตีไว้แล้วทาแล้วย่างซ้ำอีกกลายเป็นไข่เคลือบข้าวเหนียว เสริ่งแล้วถอดไม้ออกแล้วเอาน้ำอ้อยหรือน้ำตาลที่เป็นก้อนยัดใส่แทนกลายเป็นข้าวเหนียวยัดไส้ แล้วถวายพระเณรฉันตอนเช้า ส่วนมากชาวบ้านจะรีบทำแต่เช้ามืด พอสว่างก็ลงศาลาการเปรียญ (ชาวบ้านเรียกหอแจก) นิมนต์พระเณรเจริญพระพุทธมนต์แล้วฉัน เป็นทั้งงานบุญและงานรื่นเริงประจำแต่ละหมู่บ้าน เพราะได้ทำข้าวจี๋ไปถวายพระหลังจากพระฉันแล้วก็เลี้ยงกันเองสนุกสนาน

๔. ประเพณีอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอีสานการเส็งกลองจิ้งและแห่พระอุปคุต กลองจิ้ง หรือ กลองเส็ง เป็นกลองประเพณีมาแต่โบราณ เป็นกลองที่ใช้ในการจัดงานประเพณีต่างๆ เช่น บุญผะเหวด บุญบั้งไฟ บุญแข่งเรือ ซึ่งในลักษณะการนำไปใช้ในงานประเพณีต่างๆ จะแตกต่างกันไป ตามวัตถุประสงค์ของประเพณีนั้นๆ แต่ที่เหมือนกัน คือ กลองจิ้งเป็นกลองที่ใช้ในการแข่งขันความดัง เรียกว่า การเส็งกลองจิ้งสมัยก่อน การทำกิจกรรม หรือประเพณีจะนิยมจัดอยู่ในวัด จะเห็นว่าวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในหมู่บ้าน ลูกหลานจะตามผู้ใหญ่เข้าวัดเพื่อเรียนรู้ในการปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ และการทำกลองจิ้งก็อยู่ในวัดเช่นกัน ซึ่งในแต่ละวัดจะมีการทำกลองประเภทต่างๆ ไว้เพื่อใช้ในการส่งสัญญาณ เพราะกลองมีเสียงดังทำให้คนในหมู่บ้านได้ยินและรับรู้ว่าเป็นสัญญาณบอกเรื่องราวตามที่ชาวบ้านตกลงกัน เช่น ถ้าตีกลองเพลจะใช้ตีเพื่อบอกเวลา โดยมีลักษณะการตีเสียงสั้น ยาว แล้วแต่ศิลปะการตีกลองของแต่ละท้องถิ่น กลองจิ้งมักนิยมตีเพื่อบอกสัญญาณว่าให้มารวมกัน เนื่องจากเกิดเหตุการณ์ไม่ปกติ หรือต้องการความร่วมมือ โดยสถานที่รวมกันคือที่วัด เหมือนกับทางภาคเหนือที่มีกลองสะบัดชัยนั่นเอง วัดหนึ่งจะมีกลองจิ้งเพียงหนึ่งคู่เพื่อใช้ในงานและเมื่อมีประเพณีหรืองานพิธีกรรมจะนำออกมาใช้ ไม่นิยมเก็บไว้ที่บ้าน เพราะถือว่าเป็นกลองของหมู่บ้านการเส็งกลองหรือ การแข่งขันตีกลองจิ้ง จะจัดขึ้นเมื่อมีงานประเพณี โดยจะนิยมแข่งกันในงาน บุญเดือนหก คือ บุญบั้งไฟ เชื่อกันว่า เสียงของกลอง จะดังไปถึงพญาแถน จะทำการแข่งขันในวันโฮม (วันรวมกันรื่นเริง) ก่อนวันจุดหนึ่งวัน ตามความเชื่อที่ว่า เมื่อพญาแถนได้ยินเสียงกลองจิ้ง เป็นสัญญาณให้เตรียมการสำหรับปล่อยน้ำฝนลงมาเพื่อจะได้นำทำนา

๕. ประเพณีบุญผะเหวดเทศน์มหาชาติ เป็นประเพณีการบริจาคทานครั้งยิ่งใหญ่ คือ งานมหากุศล ให้รำลึกถึงการบำเพ็ญบุญ คือ ความดีที่ยิ่งใหญ่ อันมีการสละความเห็นแก่ตัว ของพระเวสสันดร เพื่อประโยชน์สุขของมนุษยชาติ มีการฟังเทศน์มหาชาติตั้งแต่กัณฑ์แรก ถึงกัณฑ์สุดท้าย โดยเชื่อว่าถ้าฟังเทศน์มหาชาติครบทุกกัณฑ์ภายในวันเดียวจะทำให้ไปเกิดในภพพระอริยมตไตรย์ การได้รับรู้ถึงความเสียสละของพระเวสสันดร ทำให้ผู้คนได้ซาบซึ้งถึงความดีอันยิ่งใหญ่ เกิดความซาบซึ้งในพระพุทธศาสนา มีผลต่อจิตใจของผู้คนให้ยึดถือเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติ เป็นวิถีการดำเนินชีวิตที่ดีงามของผู้คน จนทำให้มีการสืบทอดสืบสานประเพณีบุญผะเหวดเทศน์มหาชาติกันทุกหมู่บ้าน จากรุ่นสู่รุ่น การจัดงานประเพณีจึงมีคุณค่าทางสังคม เพราะประเพณีทางศาสนาเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้คนในสังคม เป็นศูนย์รวมของชาวพุทธทุกคนที่ประพฤติปฏิบัติแบบเดียวกันในวันดังกล่าว

๖. ประเพณีบุญบั้งไฟ เป็นประเพณีหนึ่งมีตำนานมาจากนิทานพื้นบ้านเรื่องพระยาคันคาก เรื่องผาแดงนางไอ่ ซึ่งในนิทานพื้นบ้านดังกล่าวได้กล่าวถึง การที่ชาวบ้านได้จัดงานบุญบั้งไฟขึ้น เพื่อเป็นการบูชา พระยาแถน หรือเทพวัสสกาลเทพบุตร ซึ่ง ชาวบ้านมีความเชื่อว่า พระยาแถนมีหน้าที่คอยดูแลให้ฝนตกถูกต้องตามฤดูกาล และมีความชื่นชอบไฟเป็นอย่างมาก หากหมู่บ้านใดไม่จัดทำการจัดงานบุญบั้งไฟบูชา ฝนก็จะไม่ตกถูกต้องตามฤดูกาล อาจก่อให้เกิดภัยพิบัติกับหมู่บ้านได้ ช่วงเวลาของประเพณีบุญบั้งไฟคือเดือนหกหรือพฤษภาคมของทุกปี

๗. **ประเพณีแข่งเรือยาว, เรือคู่** เป็นประเพณีสืบทอดกันมาแต่โบราณ โดยจัดขึ้นในลำน้ำแหล่งน้ำ หนอง บึง ในช่วงเทศกาลออกพรรษาของทุกปี ในวันขึ้น ๑๓ ค่ำ - ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ การแข่งเรือนี้จัดแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ การแข่งเรือเร็ว โดยแบ่งเป็น ๒ รุ่น ได้แก่ เรือรุ่นเล็ก รุ่นกลาง การแบ่งประเภทการแข่งขันเรือยาวจะแบ่งตามขนาดของเรือ เรือยาวกลาง ฝีพาย ๓๑ - ไม่เกิน ๔๐ ฝีพาย และเรือยาวเล็กที่มีฝีพายไม่เกิน ๓๐ ฝีพาย ซึ่งระยะทางที่ใช้แข่งขัน จะมีระยะทางประมาณ ๖๐๐ - ๖๕๐ เมตร โดยจะมีหุ่นบอกระยะทุกๆ ๑๐๐ เมตร

๘. **ประเพณีเทศกาลคริสต์มาส** เป็นประเพณีแห่ดาวในเทศกาลวันคริสต์มาส มีมาตั้งแต่เมื่อไหร่ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด เข้าใจว่าคงมีมาตั้งแต่แรกเริ่มที่คริสต์ศาสนา เข้ามาในภาคอีสานในปี ค.ศ. ๑๘๘๑ (พ.ศ. ๒๔๒๔) โดยการนำของคุณพ่อยอห์น บัปติสต์โปรตมและคุณพ่อซาเวียร์ เกโกธรรมทูตรุ่นบุกเบิกคณะมิสซังต่างประเทศแห่งกรุงปารีส ที่สอนให้คริสตชนทำดาวประดับวัดในเทศกาลคริสต์มาส ประกอบกับธรรมชาติของคนอีสานที่ร่าเริงสนุกสนานมีงานประเพณีแห่แห่นตลอดทั้งปี ประเพณีแห่ดาวของคริสตชนที่ถือปฏิบัติต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อเป็นการอนุรักษ์สืบทอดความศรัทธา ความเชื่อต่อพระศาสดาของศาสนาคริสต์ และการเรียนรู้การกำเนิดพระเยซูเจ้า และส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอห้วยน้ำใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร ซึ่งสักการสถานพระมารดาแห่งมรณสักขีสองคอน เป็นโบสถ์คริสต์ที่เป็นสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญระดับโลก และเป็นโบสถ์คริสต์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในเอเชียอาคเนย์ การทำดาวประดับวัดในเทศกาลคริสต์มาสมาเป็นประเพณีแห่ดาวรอบวัดหรือชุมชน จึงเป็นเรื่องที่ทำได้ง่ายก่อนจะกลายมาเป็นประเพณีนิยมของทุกวัดที่กระทำกันในคืนวันที่ ๒๔ ธันวาคมของทุกปี การทำดาวประดับวัดของหมู่บ้านคาทอลิกในสักการสถานพระมารดาแห่งมรณสักขีวัดสองคอน ก็เหมือนกับการทำถ้าพระกุมารและการประดับต้นคริสต์มาสในประเทศแถบยุโรป แต่การทำดาวในสักการสถานพระมารดาแห่งมรณสักขีวัดสองคอน จะมีชีวิตชีวาและวิวัฒนาการมากกว่า เห็นได้จากการประยุกต์ให้เข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่น และวิถีชีวิตของชุมชน จากการทำดาวประดับวัดธรรมดาได้พัฒนาไปเป็นการทำดาวประดับบ้านเรือน การแห่ดาวและการประกวดดาวเพื่อสืบสานความเชื่อศรัทธาอย่างมีสีสันและชีวิตชีวา อันแสดงออกถึงความชื่นชมยินดีของชุมชนตามจิตตารมณ์ของคริสต์มาส

ข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านและข้อมูลฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดมุกดาหาร

ปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอเมืองมุกดาหาร

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม

นางยุภาพร เกสีสังข์ อายุ ๓๘ ปี

บ้านเลขที่ ๑๗๘ หมู่ ๓ บ้านนาจาน ตำบลดงเย็น อำเภอเมืองมุกดาหาร

จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๐๐๐ โทร.๐๘-๕๘๖๒-๖๕๕๕

กลุ่มผลิตภัณฑ์ไม้งาม

องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

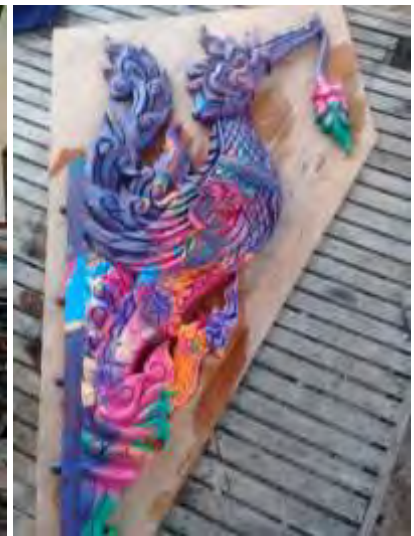
- ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากไม้

- ได้รับการคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ ระดับสี่ดาว ประเภทของใช้ของตกแต่ง ของที่ระลึก ตามโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ.๒๕๖๒

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม

นายเพชรนคร คำภาบุตร อายุ ๔๘ ปี
บ้านเลขที่ ๑๔๔ หมู่ ๑๕ บ้านสามขาใต้ ตำบลคำป่าหลาย
อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๐๐๐
โทร.๐๖-๑๑๗๙-๘๔๒๒
องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น
- แกะสลักไม้
- งานศิลป์ลายปูนปั้น

ข้อมูลฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นอำเภอเมืองมุกดาหาร

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๑	วิสาหกิจชุมชนทอผ้า บ้านนาค่าน้อยสามัคคี	นางดวง ยืนยง	๘๐ หมู่ ๖	คำป่าหลาย	๐๖ ๒๘๑๓ ๐๒๖๙
๒	กลุ่มทอผ้าอ้อมคราม บ้านเหล่าคราม	นางคอม ป้อมหิน	๑๒	คำอาฮวน	๐๘ ๓๓๗๓ ๙๓๖๕
๓	ทอผ้าอ้อมครามและแปรรูป	นางเวียง ไชยียงค์	๗๔	คำอาฮวน	๐๘ ๑๗๔๔ ๓๓๐๗
๔	กลุ่มสตรีไทยสานบ้านโนนสว่าง	นางทองสา ทองมหา	๕๓	บางทรายใหญ่	๐๘ ๗๕๙๗ ๓๕๐๑
๕	วิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจไม้กวาด	นางสร้อยญา เรืองนาม	๑๖๕	คำอาฮวน	๐๘ ๖๑๐๖ ๔๘๘๒
๖	กลุ่มทอผ้าอ้อมสีธรรมชาติ	นางสุรีย์ ทองคำมี	๒๐๘	คำป่าหลาย	๐ ๔๒๖๔ ๓๘๔๐
๗	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ อะตอมิกนาโนบ้านนาโสก	นายถาวร เผ่าภูไทย	๘๑	นาโสก	๐๘ ๑๒๖๐ ๐๙๑๕
๘	กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายบ้านหนอง น้ำเต้า	นางลำพงษ์ นารีสุข	๘ หมู่ ๒	นาโสก	๐๘ ๙๕๗๐ ๙๗๖๗
๙	กลุ่มอาชีพสานตะกร้าพลาสติก	นางจันทร์เพ็ญ สารคุณ	๓๖	นาสีนวน	๐๘ ๖๘๕๖ ๙๔๒๘
๑๐	กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านเหล่าป่าเบ็ด	นางนันท สุวรรณพันธ์	๗๘	นาโสก	๐๘ ๑๐๕๓ ๖๘๐๔
๑๑	กลุ่มผลิตภัณฑ์จากก้านตาลและต่อไม้	นายจำลัด ชันเงิน	๔๒	ดงเย็น	๐๘ ๔๗๙๕ ๐๓๔๙
๑๒	ร้านกิม-กิม มะม่วงแช่อิ่ม	นางชิงกิม แซ่ซัง	๑๕๘	ศรีบุญเรือง	๐๔ ๒๖๑๑ ๖๑๓
๑๓	วิสาหกิจชุมชนจักสานโนนสว่าง สามัคคี	นางฟอร์ด อุมงค์	๑๒๑	บางทรายใหญ่	๐๘ ๐๗๒๕ ๗๕๒๔
๑๔	กลุ่มทอผ้าหมบ้านฝิ่งแดด	นางสาวเกตุ สุพร	๑๑ หมู่ ๑	ฝิ่งแดด	๐๙ ๓๕๖๗ ๒๕๐๒
๑๕	กลุ่มสตรีร่วมใจบ้านนาคำ	นางจำปี สุพร	๑๙	ฝิ่งแดด	๐๘ ๓๓๕๕ ๐๗๓๓
๑๖	กลุ่มอาชีพแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้า หมู่ ๓ บ้านคำเชียง	นางบำเพ็ญ ศรีโยหะ	๑๒๒	คำอาฮวน	๐๘ ๔๔๓๔ ๖๒๔๕
๑๗	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติกบ้านแก่นเต่า	นางทองผิน วาปี	๘๕	โพนทราย	๐๘ ๕๖๐๗ ๗๓๔๙
๑๘	กลุ่มเฟอร์นิเจอร์ต่อไม้-รากไม้	นายจรัญ วันทอง	๙๐	ดงเย็น	๐๘ ๔๙๕๖ ๗๑๕๘
๑๙	ไม้กวาดจากต้นเป้ง	นายสำรอง โสมศรี	๗๙	บ้านโคก	๐๘ ๘๓๑๓ ๙๐๔๓
๒๐	กลุ่มเสื่อเย็บมือบ้านนาคำ	นางสมหวัง ชายทวีป	๘๐	ฝิ่งแดด	-
๒๑	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านท่าไค้	นางอรพร คำสอน	๙๖	มุกดาหาร	๐๘ ๑๙๖๕ ๖๐๔๓
๒๒	กลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านหนองไผ่	นางเพ็ชร สุพร	๕๖	ฝิ่งแดด	๐๘ ๘๔๑๗ ๙๒๐๖
๒๓	กลุ่มทอผ้าและเสื่อเย็บมือ บ้านฝิ่งแดด	นางเนย จันทร์สาขา	๑ หมู่ ๑	ฝิ่งแดด	๐๘ ๗๔๒๖ ๑๗๕๕
๒๕	กระเช้าถวัลย์	นางสาวศิริณา ทองมหา	๒๙	บ้านโคก	๐๘ ๗๘๑๘ ๔๐๒๑
๒๖	กลุ่มทำดอกไม้จันทร์	นางสำออง อรรคศรี	๑๐๒	บางทรายใหญ่	๐๘ ๑๑๕๔ ๗๓๘๕
๒๗	เชี่ยวชาญไรซ์เบอร์รี่	นางมณีนันต์ เชี่ยวชาญ	๒๒๗	โพนทราย	๐๘ ๘๓๗๕ ๐๐๒๒
๒๘	กลุ่มเสื่อเย็บมือบ้านนาบอน	นางกัลยา บัฏการ	๖๖	นาโสก	๐๘ ๔๔๗๕ ๗๖๔๙
๒๙	ผลิตภัณฑ์จากแป้นปัก	นายแสงเพชร ศรีลาศักดิ์	๓๒๓	บางทรายใหญ่	๐๘ ๖๘๘๙ ๓๗๒๒
๓๐	กลุ่มทอเสื่อ	นางอารีย์ มูลพรม	๒๙	บางทรายใหญ่	๐๘ ๕๔๕๐ ๘๕๒๖
๓๑	กลุ่มทำไม้กวาด	นางสุภารัตน์ ดวงปากคำ	๑๕	บางทรายใหญ่	-
๓๒	กลุ่มชมรมผู้ปกครองคนพิการทาง สติปัญญา จม.พ.	นางอ่อนตา ทองจันทร์	๒๔๔	บางทรายใหญ่	-
๓๓	กลุ่มเย็บจักรปักมือ	นางปานทิพย์ บุญแจ่ม	๙๐	บางทรายใหญ่	๐๘ ๑๘๗๒ ๐๖๒๙
๓๔	กลุ่มทอผ้าอ้อมครามและผ้าตะหลุง	นางภัทรธิดา คำคลอง	๘ หมู่ ๙	คำอาฮวน	๐๙ ๒๕๖๒ ๐๔๒๐
๓๕	กลุ่มกระเช้าถวัลย์บ้านสงเปือยใต้	นางอ๊อ จันทากุด	๔๓	บ้านโคก	๐๘ ๘๓๒๕ ๔๑๘๗

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๓๖	ไม้กวาดทางมะพร้าว	นางพวง ใจเที่ยง	๒๖	บ้านโคก	-
๓๗	คุณจันทร์น้ำเพื่อสุขภาพ	นางจันทา เรืองยุทธศาสตร์	๖๓/๒	มุกดาหาร	-
๓๘	กลุ่มเลี้ยงนกกระทา	นางจันทร์เพ็ญ ธรรมลา	๓๑	คำป่าหลาย	๐๘ ๐๗๔๔ ๔๑๗๕
๓๙	ร้านหมวยหัตถ์ดาว	นางยาง เจริญถิ	๖๓/๑	มุกดาหาร	๐๘ ๗๒๒๕ ๔๖๗๘
๔๐	กลุ่มอนุรักษ์วัฒนธรรมทอผ้า พื้นเมือง	นางเขิน นาโสภ	๙๓ หมู่๑	นาโสภ	-
๔๑	กลุ่มทอผ้าฝ้ายลายทิว	นางแพน มณีวรรณ	๖๐	คำอาฮวน	-
๔๒	กลุ่มสานตะกร้าสานพลาสติก	นางวาง ชาธิพา	๑๐	คำอาฮวน	-
๔๓	กลุ่มทำไม้กวาดจากดอกแฉม	นางคำเงิน ชาธิพา	๓๐	คำอาฮวน	๐๘ ๓๓๘๗ ๖๓๓๒
๔๔	กลุ่มทอผ้าลายพื้นเมือง	นางสำเนียง เสียงล้ำ	๔๖	ผึ้งแดด	๐๙ ๘๖๑๒ ๔๕๕๖
๔๕	Yello waffle	นางสาวเจนจิรา พันตาเอก	๑๐	มุกดาหาร	๐๘ ๒๒๐๙ ๒๗๒๙
๔๖	กล้วยทอดเบรคแตก	นายธนสมท มุสิกเจริญ	๑๐๐	มุกดาหาร	๐๘ ๒๘๕๔ ๐๒๓๘
๔๗	กลุ่มเฟอร์นิเจอร์จากรากไม้	นายอนันต์ ยินนาน	๑๑๑ หมู่๕	คำอาฮวน	๐๙ ๘๕๖๕ ๓๗๕๙
๔๘	แม่พวงกล้วยทอด	นางสาวพวง สุก	๘๑/๒	มุกดาหาร	๐๘ ๑๒๖๒ ๖๘๒๐
๔๙	กลุ่มเย็บจักรปักมือบ้านนาคำ	นางยุพิน ทองดี	๑๘	ผึ้งแดด	-
๕๐	เสื้อเย็บมือบ้านกุดแซ่	นางสมปาย ปัญญา	๑๐๘	กุดแซ่	-
๕๑	ทอเสื้อพื้นเมือง	นางสมควร ชาธิพา	๙๓	คำอาฮวน	-
๕๒	ร้านทอหม้วนกะทิสดจัมบัต	นางชลธิชา สีมืด	๓๒	มุกดาหาร	๐๘ ๕๓๖๒ ๐๓๙๒
๕๓	ร้านข้าวปั้นสดเรณู	นางเพลินจิต กันเที่ยง	๓๒/๑	มุกดาหาร	๐๘ ๙๕๖๙ ๕๓๐๘
๕๔	กลุ่มทำไม้กวาดดอกแฉม	นางดนตรี พันธุ์คุณ	๔๔	คำอาฮวน	๐๘ ๔๙๖๐ ๒๑๑๓
๕๕	กลุ่มผ้าห่มสี่เขา	นางมลัย สุพร	๖๑	ผึ้งแดด	๐๘ ๗๔๓๒ ๐๑๙๕
๕๖	กลุ่มจักสานบ้านท่าไคร้	นายพอ โคตรรสขิง	๔๘/๑	นาสีนวน	-
๕๗	กลุ่มแม่บ้านไม้กวาดทางมะพร้าวสง เปือยเหนือ	นางนิล บำรุงตา	๑๓	ดงมอน	-
๕๘	กลุ่มเสื้อเย็บมือบ้านไร่	นางป็อง ชันมา	๑๕	ดงมอน	๐๘ ๗๘๖๔ ๔๗๑๑
๕๙	กลุ่มจักสานบ้านสงเปือยเหนือ	นายเต็ม ภาคภูมิ	๖๒	ดงมอน	-
๖๐	สำนักรักบ้านเกิดเยาวชนตำบลดงมอน	นายศรารุช คุ้มชม	วัด	ดงมอน	-
๖๑	กลุ่มผลิตภัณฑ์จากไม้	นายไพฑูรย์ ชาลือ	๘๔	บ้านโคก	๐๙ ๓๕๖๗ ๖๒๓๖
๖๒	ผลิตภัณฑ์ขนมดอกจอก	นางนกรไทย บุญเลิศ	๑๐๓	ดงมอน	๐๘ ๘๕๑๓ ๗๐๕๔
๖๓	กลุ่มถักกระเป๋าเชือกกรม	นางตุลา ศรีสร้อย	๑๕๐	ดงมอน	๐๘ ๘๗๔๗ ๕๐๗๖
๖๔	กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านท่าไคร้-นาแล	นายพรรณนา ราขิงค์	๗๒	นาสีนวน	๐๘ ๖๘๖๗๗๖๖๙
๖๕	กลุ่มเสื้อเย็บมือบ้านหนองแวงเหนือ	นางนาม พันอุต	๖๓	บ้านโคก	๐๘ ๗๙๑๔ ๕๔๑๙
๖๖	หน่อไม้ประยุกต์	นางสาวนัตติกา ไชยยายงค์	๘	คำอาฮวน	๐๘ ๘๑๙๘ ๘๙๔๔
๖๗	ไส้กรอกหมูอีสาน	นางเพชร มุ่งธัญญา	๑๘	ศรีบุญเรือง	๐๘ ๑๕๗๔๐๔๒๕
๖๘	กลุ่มเสื้อเย็บจักรปักมือบ้านหนอง	นางสาวพรสวรรค์ ทองผา	๔๕	บ้านโคก	๐๙ ๓๕๕๘ ๐๐๑๘
๖๙	กลุ่มทำไม้กวาดบ้านคำตุนาง	นางศิริรักษ์ คล่องดี	๓๙	มุกดาหาร	-
๗๐	ร้านทำมือ	นางนภัชชา อินทวงศ์	๙/๑	มุกดาหาร	๐๘ ๖๘๕๖ ๓๕๘๙
๗๑	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปชาผักหวานป่า	นางธิดิมา ทองจันทร์	๑๔๔	นาสีนวน	๐๘ ๐๐๑๐ ๗๔๔๕
๗๒	ร้านภานินี	น.ส.ภานินี อธิระธีรเดช	๙/๘	มุกดาหาร	๐ ๔๒๖๓ ๒๓๖๘
๗๓	กลุ่มชยะทองคำ	นางมณี ถือสัตย์เที่ยง	๗๔	ผึ้งแดด	๐๘ ๕๕๖๐ ๕๐๑๗
๗๔	น้ำหมักมะกรูดเอนกประสงค์	นางรัชณี ภูขามคม	๓๑๙/๑	มุกดาหาร	๐๘ ๗๒๘๔ ๐๐๐๙
๗๕	วิสาหกิจชุมชนสตรีเย็บจักปักร้อย บ้านกุดโง้ง	นางปิยะสวัสดิ์ วาปี	๒๒๓	มุกดาหาร	๐๘ ๗๗๗๕ ๔๓๐๓

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๗๖	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้าน บัวระพา	นายจำปา กงนะ	๑๐๗	โพนทราย	๐๘ ๙๙๔๑ ๔๘๖๕
๗๗	กลุ่มทอเสื่อบ้านโนนสะอาด	นางเทียม สิงห์ศรี	๑๕	บ้านโคก	๐๘ ๘๗๑๙ ๐๔๙๐
๗๘	กลุ่มทอผ้าบ้านโนนตูม	นางสุพรรณ สมบูรณ์	๗๑	ฝั่งแคด	๐๘ ๕๗๔๙ ๙๗๕๘
๗๙	กลุ่มสตรีชุมชนคำภูเงิน	นางรัตนา ศรีมนตรี	๑๕	มุกดาหาร	๐๘ ๙๕๒๒ ๙๗๐๕
๘๐	ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงตำบลดงมอน	นายกิติ ภาคภูมิ	๑๔๖	ดงมอน	๐๘ ๑๓๐๘ ๑๙๔๗
๘๑	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านนาถ่อนน้อย	นางทองคืด คนดี	๘ หมู่๑๐	โพนทราย	๐๙ ๘๖๑๖ ๗๖๐๕
๘๒	กลุ่มทอเสื่อบ้านนาถ่อน	นางสาวสาธิต แสงบุญ	ศาลา หมู่๑๐	โพนทราย	๐๘ ๕๖๘๔ ๙๘๐๙
๘๓	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์บ้านเหล่าป่าเป็ด	นางศศิธร สมตน	๖๘ หมู่๑๑	นาโสก	๐๘ ๒๑๒๔ ๓๖๕๙
๘๔	หมุยอแม่แอม๓	นายภูชิภู บุษศิริ	๗๐	-	๐๘ ๙๕๒๐ ๑๔๙๕
๘๕	หมุยอแม่ไพลิน มุกดาหาร	นายนรินทร์ ศรีภักษญา	๒๑๑ หมู่๕	ศรีบุญเรือง	๐๘ ๔๖๘๖ ๐๒๐๖
๘๖	By kamla คำหล้า	นางนวรรตน์ ผิวเรืองนนท์	๘๙/๒	-	๐๘ ๙๙๕๗ ๓๕๒๕
๘๗	กลุ่มทอผ้าบ้านนาคำ	นางจา สุพร	๒๗ หมู่๕	ฝั่งแคด	๐๙ ๔๓๖๕ ๗๘๗๒
๘๘	ขนมไทยแม่อาดเมืองมุก	นางสะอาด จักรพล	๗๐/๑๒	-	๐๘ ๐๑๘๙ ๕๖๖๕
๘๙	น้องสี่ขนมหวาน	นางคารุณี มนัส	๕๖ หมู่๓	ดงเย็น	๐๙ ๙๘๗๖ ๕๗๖๐
๙๐	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง	นางจันทิพย์ ภาคภูมิ	๑๑๙ หมู่๖	ดงมอน	๐๙ ๓๔๑๗ ๙๗๒๔
๙๑	กลุ่มไข่เค็มพอกไอโอดีน	นายบุญมี สุพร	อบต. หมู่๑	บ้านโคก	๐๘ ๐๑๙๔ ๕๒๕๖
๙๒	กลุ่มแม่บ้านสตรีฟังกอน	นางกัญญาภรณ์ พังคี	๖๗ หมู่๑๐	บ้านโคก	๐๘ ๔๓๗๙ ๓๗๓๒
๙๓	ตะกร้าหวายสองรวง	นางสองรวง ขวัญเมือง	๘/๕	-	๐๙ ๘๐๕๑ ๗๐๗๖
๙๔	กลุ่มแปรรูปสมุนไพรพื้นบ้าน	นางลับ สุคำภา	๘๙ หมู่๖	ดงมอน	-
๙๕	กลุ่มไม้กวาดบ้านหนองบัว	นายพะยอม บุญเลิศ	๒๐ หมู่๓	บ้านโคก	๐๘ ๕๗๔๑ ๓๑๒๕
๙๖	กลุ่มกล้วยอบเนยบ้านจอมมณีเหนือ	นางสาวเสาวะณี สาธุชาติ	๙๙ หมู่๖	ดงมอน	๐๘ ๒๓๐๐ ๑๗๙๖
๙๗	กลุ่มทอเสื่อบ้านหนองบัว	นางไพฑูรย์ ศีลาฤทธิ	๘๑ หมู่๓	บ้านโคก	๐๘ ๘๗๒๓ ๔๑๗๙
๙๘	บ้านขนมมีดั่งค์	นายอรุพงษ์ เวียงทอง	๓๕	-	๐๙ ๓๕๕๗ ๔๖๒๒
๙๙	ถั่วทึบ ถั่วแดน	นางไพพรรณ เหล่าลือชา	๔๔/๓๖	-	๐๘ ๒๑๑๒ ๑๕๙๐
๑๐๐	น้ำพริกพารวย	นางสัณญา มิตรจิตต์	๑๓๕ หมู่๑๔	คำป่าหลาย	๐๘ ๑๐๖๐ ๒๓๑๕
๑๐๑	กลุ่มชิลิโคนบ้านนาคำน้อย	นางนุสวารี รูปสะอาด	๑๑๑ หมู่๖	คำป่าหลาย	๐๘ ๓๕๔๐ ๗๘๗๒
๑๐๒	กลุ่มผลิตภัณฑ์จากต้นกก	นางอัมพร ศรีเมฆ	๒๙๐ หมู่๒	คำป่าหลาย	-
๑๐๓	กลุ่มจักสานไม้บ้านแก้ง	นายล้อม เนตรวงศ์	๒๗ หมู่๕	คำป่าหลาย	๐๙ ๕๖๖๒ ๔๖๙๑
๑๐๔	กลุ่มสัมมาชีพทำไม้กวาดบ้านสง เปือยใต้	นางละเอียด ก่อคุณ	๒๖ หมู่๖	บ้านโคก	๐๘ ๙๖๒๓ ๗๒๘๔
๑๐๕	ร้านชิฟพอนเค้ก เคแอนด์ที	นายสุชสันต์ มังชาบาล	๕๙/๓	-	๐๙ ๒๖๘๑ ๗๘๖๑
๑๐๖	ข้าวเหนียมมะม่วงแม่กุน	น.ส.ณิชา กออิสรานุภาพ	๑๑๓	มุกดาหาร	๐๘ ๙๙๐๒ ๖๕๐๓
๑๐๗	ผลไม้เชื่อมป่าแจ้ว	นางบำเพ็ญ จักรพล	๑๒๙/๑	-	๐๘ ๙๔๑๒ ๒๕๑๘
๑๐๘	กลุ่มทอเสื่อบ้านปากกล้วย	นางสมบูรณ์ โทนแก้ว	๑ หมู่๔	บ้านโคก	-
๑๐๙	กลุ่มทอเสื่อบ้านป่าหวาย	นางประหยุน รูปสะอาด	๔๗ หมู่๗	บ้านโคก	-
๑๑๐	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติกบ้านปงเป่า	นางคุณสำ โทนแก้ว	๒๒๗ หมู่๒	โพนทราย	-
๑๑๑	กลุ่มไม้กวาดบ้านปงเป่า	นายเกี้ยว สีดา	๓๐ หมู่๒	โพนทราย	-
๑๑๒	กลุ่มทอผ้าบ้านดอนม่วงพัฒนา	นางสีดา กงนะ	๙๗ หมู่๑๑	โพนทราย	-
๑๑๓	กลุ่มไม้กวาดบ้านห้วยยาง	นางสิริกร ศิริกาล	๙๒ หมู่๗	ดงมอน	-
๑๑๔	กลุ่มขนมบ้านสงเปือยเหนือ	นางทองมี ศิริกาล	๑๘๙ หมู่๓	ดงมอน	-
๑๑๕	กลุ่มตะกร้าสานพลาสติกบ้านโชคชัย	นางสุพัฒน์ ปิตะชาติ	๒๒๐ หมู่๑๐	ดงมอน	-
๑๑๖	กลุ่มทอจักสานไม้ไผ่บ้านปากกล้วย	นายสมบิณ ปาหลา	๔๔ หมู่๔	บ้านโคก	-

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๑๑๗	กลุ่มทำขนมบ้านเหล่าแฉม	นางสุนต สุขี	๔๑ หมู่๕	ดงมอน	-
๑๑๘	กลุ่มทอผ้าบ้านเหล่าแฉม	นางวงศ์ สุพร	๓๐ หมู่๕	ดงมอน	-
๑๑๙	กลุ่มทำถุงมือเคลือบยางพารา	นายอุทัย สาธุชาติ	๑๒ หมู่๒	ดงมอน	-
๑๒๐	กลุ่มกลุ่มทอผ้าบ้านดอนส้มโฮง	นางทองมี ศิริการ	๑๙๙ หมู่๔	ดงมอน	๐๖ ๑๑๓๙ ๓๕๖๒
๑๒๑	กลุ่มไม้กวาดบ้านดงเย็น	นายสุนา ดีดวงพันธ์	๗๙ หมู่๑	ดงเย็น	-
๑๒๒	กลุ่มทอเสื่อกกบ้านแก้ง	นายกาย ไชยบัน	๒๔ หมู่๕	คำป่าหลาย	-
๑๒๓	กลุ่มไม้กวาดบ้านจอมมณีใต้	นางคำไป อุปคุณ	๗๑ หมู่๗	ฝั่งแดด	๐๘ ๗๗๗๔ ๙๐๓๒
๑๒๔	ปั้นหยาน้ำสมุนไพร	น.ส.ปานิสรา อาจสามารถ	๒๖๒ หมู่๑๕	คำอาฮวน	๐๙ ๔๗๔๗ ๑๙๙๕
๑๒๕	คณนักรศึกษาวิทยาลัยการ อาชีพนวมินทรราชินีมุกดาหาร	นางสาวอรอุมา ทองมหา	๓๙ หมู่๓	บางทรายใหญ่	๐๙ ๘๘๖๒ ๒๘๓๘
๑๒๖	ไขเค็ม BIO	นางมณีกานต์ เขียวชาญ	๒๑ หมู่๒	โพนทราย	๐๙ ๑๐๑๘ ๑๖๔๙
๑๒๗	แคปหมู ๓ กัญญา	นางสุกัญญา กุสุมาภรณ์	๖๐ หมู่๑๑	คำอาฮวน	๐๖ ๑๔๔๒ ๕๘๒๔
๑๒๘	ร้านชิฟฟอนเค้ก เคแอนดี้จี ของ ฝากจากมท.	นายสุขสันต์ มิ่งขบาล	๕๙/๓	มุกดาหาร	๐๙ ๒๖๘๑ ๗๘๖๑
๑๒๙	บ้านขนมหวานมีตังค์	นายอรพงษ์ เชียงทอง	๓๕	มุกดาหาร	๐๙ ๓๕๔๗ ๔๖๒๒
๑๓๐	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติกบ้าน ส้มป่อย	นางปิ่นทอง คำโพธิ์	๖๕ หมู่๒	นาสีนวน	๐๖ ๔๓๑๙ ๙๖๖๙
๑๓๑	กลุ่มจักสานไม้ไผ่	นายเอื้อ แข็งแรง	๗ หมู่๒	นาสีนวน	-
๑๓๒	กลุ่มเรือจิวบ้านส้มป่อย	นายคองวัน แข็งแรง	๔๘ หมู่๘	นาสีนวน	๐๙ ๖๙๓๕ ๘๑๘๗
๑๓๓	กลุ่มทอเสื่อลายขีด	นายเนย ล้าเลิศ	๕๒ หมู่๒	นาสีนวน	๐๙ ๖๑๖๒ ๔๐๖๐
๑๓๔	กลุ่มแปรรูปปลาบ้านส้มป่อย	นางวาสนา ศิริพัฒน์	๔๒ หมู่๒	นาสีนวน	๐๖ ๔๙๓๕ ๔๕๖๑
๑๓๕	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองและแปรรูป	นางเมธี แข็งแรง	๑๕๔ หมู่๒	นาสีนวน	๐๘ ๔๔๖๙ ๓๘๖๑
๑๓๖	กลุ่มแปรรูปกระเป๋ากจากผ้า	นางทำมัดสา แข็งแรง	๑๖๙ หมู่๒	นาสีนวน	๐๘ ๕๑๓๙ ๘๒๖๕
๑๓๗	กลุ่มเฟอร์นิเจอร์บ้านส้มป่อย	นางสมหวัง แข็งแรง	๒๑๘ หมู่๒	นาสีนวน	๐๙ ๐๕๘๑ ๒๕๖๓
๑๓๘	กลุ่มทำพวงกุญแจบ้านส้มป่อย	นางสายใจ ไชยมงคล	๒๐ หมู่๘	นาสีนวน	๐๙ ๖๘๔๒ ๕๓๗๙
๑๓๙	เสื่อสกรีนอัตลักษณ์	นางอารีวรรณ แสนจันทร์	๔๔ หมู่๒	นาสีนวน	๐๘ ๙๙๓๗ ๒๓๒๒
๑๔๐	หจก.เจ็นท์ ซีฟู้ด (มุกดาหาร)	นางสาวจินตนา ศรีทิพย์	๗๐/๑๓	-	๐๘ ๘๕๖๒ ๘๗๗๔
๑๔๑	กลุ่มเสื่อเย็บมือลายโบราณ	นางอารณณ์ สุพร	๗๙ หมู่๒	ฝั่งแดด	๐๙ ๘๗๒๘ ๔๕๖๙
๑๔๒	กลุ่มผ้าถุงมัดหมี่ผ้ามัดหมี่ลาย โบราณ	นางพุกษา สุพร	๔๕ หมู่๒	ฝั่งแดด	๐๘ ๗๘๕๘ ๘๔๖๔
๑๔๓	กลุ่มจักสานไม้ไผ่	นายสุนทร แสงใสแก้ว	๓๙ หมู่๒	ฝั่งแดด	๐๙ ๗๑๒๔ ๖๙๖๐
๑๔๔	กลุ่มทำพานบายศรีจากผ้า, กระดาษ	นางวาสนา สุพร	๓๒ หมู่๒	ฝั่งแดด	๐๘ ๐๔๐๕ ๔๐๐๔
๑๔๕	กลุ่มขนมเทียนแก้ว,ข้าวปาด, ข้าวต้มมัด	นางดาวเรือง สุพร	๑๒ หมู่๒	ฝั่งแดด	๐๘ ๒๓๐๙ ๐๙๕๘
๑๔๖	ของฝาก/ของที่ระลึก/ของชำร่วย จากผ้า	นางดอกไม้ สุปะภา	๒๑ หมู่๒	ฝั่งแดด	๐๘ ๓๒๗๓ ๒๑๓๖
๑๔๗	หมอนสมุนไพร	น.ส.นุชจิรา จันทร์สาขา	๖๐ หมู่๒	ฝั่งแดด	๐๘ ๖๒๓๑ ๖๑๓๑
๑๔๘	กลุ่มเสื่อสกรีนอัตลักษณ์	นางอารีย์ศรี ชิงงาม	๖๗ หมู่๒	ฝั่งแดด	๐๘ ๖๒๒๐ ๕๕๒๓
๑๔๙	จักสานตะกร้าไม้ไผ่หวาย	นางฟอร์ด อุมงค์	๑๒๑ หมู่๑๐	บางทรายใหญ่	๐๖ ๑๔๗๐ ๔๖๕๗
๑๕๐	พวงกุญแจตุ๊กตาผ้า	นายกิตติ วาปี	๑๙๗ หมู่๑๐	บางทรายใหญ่	๐๙ ๐๘๕๙ ๗๙๙๓
๑๕๑	พรมเช็ดเท้า	นางติ่ม คำลือชา	๕๑ หมู่๑๐	บางทรายใหญ่	๐๘ ๙๗๑๒ ๔๗๖๔
๑๕๒	ไม้กวาดดอกแหม	นายนุรัตน์ แสนวิเศษ	๓ หมู่๑๐	บางทรายใหญ่	๐๘ ๓๖๖๓ ๗๐๖๓
๑๕๓	สมุนไพรหอม	นายไกรทอง มีแว	๒๒ หมู่๑๐	บางทรายใหญ่	๐๙ ๐๒๘๐ ๑๑๖๖

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๑๕๔	ขนมไทย	นางบัวเรียม บางทราย	๑๐๑ หมู่๑๐	บางทรายใหญ่	๐๘ ๓๕๖๐ ๑๘๐๓
๑๕๕	เส้นมดัย้อม	นางพรนัชชา ทองกาล	๕๙ หมู่๑๐	บางทรายใหญ่	๐๘ ๙๖๗๑ ๘๒๘๓
๑๕๖	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ครุนาง เมืองมุก	นางวันเพ็ญ พุ่มจันทร์	๓๒/๙	-	๐๘ ๓๑๔๔ ๒๐๓๖
๑๕๗	วิสาหกิจชุมชนบ้านสวนไฮโดรโป นิคส์	นางประไพ พุทธจักร	๔๐	-	๐๘ ๐๗๔๗ ๕๐๙๒
๑๕๘	กลุ่มหมูแดดเดียว	น.ส.กัญชลิลา วิสุกรรม	๕๖ หมู่๑๐	บางทรายใหญ่	๐๖ ๔๘๒๐ ๖๙๙๒
๑๕๙	แปรรูปกล้วยเผือก มัน ทอดแห้ง	นางหนูทอม บางทราย	๕ หมู่๑๐	บางทรายใหญ่	๐๘ ๐๔๐๐ ๗๐๕๖
๑๖๐	กลุ่มส้มมาชีบบ้านคำเขื่อง	นางเนือง ศรีอ่อน	๑๖๒ หมู่๓	คำอาฮวน	๐๘ ๕๓๗๘ ๗๔๑๔
๑๖๑	shopmuk	นางปัทมา คุ่มแถว	๑๘/๑๒	ศรีบุญเรือง	๐๘ ๙๖๑๘ ๘๘๘๐
๑๖๒	กลุ่มผลิตไม้กวาด	นางจินตนา สุพร	๑๕๖ หมู่๕	ฝั่งแดง	๐๖ ๕๒๑๐ ๐๒๘๕
๑๖๓	ผลิตภัณฑ์ไม้มงคล	นางยุภาพร เกสสิ่งษ์	๑๗๘ หมู่๘	ดงเย็น	๐๙ ๒๗๐๔ ๘๙๙๓
๑๖๔	ร้านรสสุคนธ์ ๒	น.ส.ตรีสุคนธ์ ลากสาร	๔๙/๑๘	-	๐๖ ๓๖๒๖ ๑๕๙๔
๑๖๕	กลุ่มทอผ้าบ้านคำป่าหลาย	นางสมสวรรค์ แสนวิเศษ	๔๔๘ หมู่๑	คำป่าหลาย	๐๖ ๓๗๖๙ ๙๑๐๙
๑๖๖	อาลมดีแบรนด์	น.ส.เมธิญา ตั้งสิทวิวงศ์	๔๙/๑	มุกดาหาร	๐๙ ๕๖๖๓ ๗๔๔๔
๑๖๗	ร้านปุ๋ยกา	นางอรชร กุงตั้งวัฒนา	๔๘	มุกดาหาร	-
๑๖๘	ธันนัพัญหิมมงคล	ธันนัพัญญ์ ปรียากุลพัฒน์	๕๐/๑๔	มุกดาหาร	-
๑๖๙	สวนภูดิน	นางรัตนา จันทร์พิมาย	๒๓๕ หมู่๓	มุกดาหาร	-
๑๗๐	วิสาหกิจชุมชนผลิตอาหารเพื่อ บริโภคให้เป็นยา	นายเวสสุวรรณ วงศ์ศรีทา	๒๖๕ หมู่๘	คำอาฮวน	-
๑๗๑	सानผืนทอผ้าบ้านจอมมณีใต้	นางใบ บัปปาน	๕๘ หมู่๗	ฝั่งแดง	๐๖๔๐๒๖๗๔๐๕
๑๗๒	ไหมไทย	น.ส.ศุภยา อนันต์นฤการ	๓๙	มุกดาหาร	-
๑๗๓	ร้านศรินันต์ผ้าไทย	น.ส.ศรินันต์ อธิริชต์ธนผล	๘๐/๖	มุกดาหาร	-
๑๗๔	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตจำหน่าย สินค้าและบริการเพื่อการท่องเที่ยว ชุมชนภูผาเทิบอย่างยั่งยืน	นางอรอุมา จูมลี	๖๖ หมู่๕	นาสีนวน	๐๙ ๓๐๔๙ ๗๕๙๘
๑๗๕	ไส้กรอกอีสาน แม้อโปล์	น.ส.ภัสวรินทร์ โพธิรัตน์ธนกุล	๒๓	มุกดาหาร	๐๙ ๒๘๒๙ ๑๙๗๙
๑๗๖	ร้านนานาบุตติก	น.ส.รุ่งนภา สายสมบูรณ์	๔๒/๑๐	มุกดาหาร	๐๘ ๓๐๒๗ ๗๕๙๒
๑๗๗	ฮักผ้าไทย	นางศุภาลักษณ์ ทวีโคตร	๔๓	ศรีบุญเรือง	-
๑๗๘	แค็บหมูโบราณ	นางปชิตดา อุมงค์	๑๗๔ หมู่๑๐	บางทรายใหญ่	-
๑๗๙	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ บ้านโนนตุม	นางจาริกา ประจิตร	๑๗	ฝั่งแดง	๐๘๘๕๕๕๘๓๑๗
๑๘๐	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก เนื้อสัตว์/เนื้อปลา	นางจำปี คำลือชัย	๗๒ หมู่๑	คำป่าหลาย	๐๙๑๘๔๗๔๖๕๙
๑๘๑	กลุ่มสตรีบ้านดาดคำ	นางธนพร มูลพรหม	๑๗๒/๑ ม.๖	มุกดาหาร	๐๙๕๕๐๘๗๐๕๒
๑๘๒	กลุ่มตะกร้าพลาสติกบ้านสามขา	นางเตือนใจ คำลือชัย	๑๗ หมู่๒	คำป่าหลาย	๐๙๕๕๐๘๗๐๕๒
๑๘๓	กลุ่มจักสานกระติบข้าวบ้านสามขา	นางประยูร คำลือชัย	๒๓๗ หมู่๒	คำป่าหลาย	๐๙๕๕๐๘๗๐๕๒
๑๘๔	MEC OTOP	นางสาวนวลนภา จูมแพง	๗๐ หมู่๖	มุกดาหาร	๐๙๔๓๐๗๙๑๘๔
๑๘๕	ร้านสาวตาฮักผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้า พื้นเมือง	นางสาวจิณัฐตา สหะนาม	๑๙๘ หมู่๑๐	นาสีนวน	๐๘๙๒๒๙๖๕๔๕
๑๘๖	ศิริพรผ้าไทย	น.ส.ศิริพร มุกดาจารุจิตา	๑๔/๓ ม.๒๗	ศรีบุญเรือง	๐๘๕๕๖๓๕๓๕๖
๑๘๗	ธัญญาผ้าไทย	นายมงคลชัย ไตรยวงค์	๕๒/๓	ศรีบุญเรือง	๐๙๙๔๕๗๙๒๙๒

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมุกดาหาร และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมุกดาหาร

ปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอคำชะอี

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม

นายพิน สุวรรณไตรย์ อายุ ๗๙ ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลคำชะอี
อำเภอคำชะอี จังหวัด มุกดาหาร
โทรศัพท์ ๐๘๘-๓๐๓๓๑๔๕

องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น นายพิน สุวรรณไตรย์ ได้ฝึกอบรมและศึกษาดูงานจากสำนักงานพัฒนาที่ดิน ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติ กิจกรรมดูงานกับกศน. จากเทศบาลตำบล ปัจจุบันดำรงตำแหน่งประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอคำชะอี เป็นเจ้าของครัวเรือนต้นแบบโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ โคก หนอง นา โมเดล โดยชี้แนะแนวทางพระราชดำริของ ในหลวงรัชกาลที่ ๙ และได้นำความรู้ที่มีใช้ในการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ ตลอดจนได้เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับทุกกลุ่มเป้าหมาย องค์ความรู้มีดังนี้

๑. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์
๒. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ
๓. การปลูกพืชผักปลอดสารพิษ และผักไฮโดรโปนิก
๔. การปลูกผักหวานป่า
๕. การเลี้ยงปลาในนาข้าว
๖. การเลี้ยงปลาหม้อในบ่อพลาสติก
๗. การเลี้ยงไก่ไข่ และเป็ด
๘. ขยายพันธุ์พืช
๙. การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม

นางป้อ คนกล้า อายุ ๖๗ ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๙๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านค้อ อำเภอคำชะอี จังหวัด มุกดาหาร

โทรศัพท์ ๐๙๘๕๕๘๖๓๑

องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ความรู้/ความเชี่ยวชาญ/ด้านภูมิปัญญาที่มีประสบการณ์ด้านหัตถกรรม สวมประสบการณ์ เป็นเวลา ๓๐ ปี ประวัติ นางป้อ คนกล้า ได้ฝึกอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับผ้าพื้นเมืองแปรรูป อาทิ การทอผ้าพื้นเมือง และผ้าพันคอ และผ้ามัดหมี่ ผ้าคำม้า เลื้อยเย็บมือ ณ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลบ้านค้อ หมู่ ๓ ตำบลบ้านค้อ และกิจกรรมศึกษาดูงานวิชาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับกศน. ตำบลบ้านค้อปัจจุบันประกอบอาชีพ หัตถกรรมเกี่ยวกับผ้าพื้นเมืองแปรรูป ได้นำความรู้ที่มีใช้ในการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ ตลอดจนได้เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับทุกกลุ่มเป้าหมาย องค์ความรู้มีดังนี้

๑. การทอผ้ามัดหมี่
๒. การทำผ้าพันคอ
๓. การทอผ้าพื้น ตัดเลื้อยเย็บมือ
๔. การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๕. การทอผ้าคำม้า

ข้อมูลฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นอำเภอคำชะอี

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๑	กลุ่มสตรีเสื้อเย็บมือบ้านกกไฮ	นางเจตปริยา ใจตรง	๑ หมู่ ๒	คำชะอี	๐๘ ๖๒๒๘ ๐๑๐๐
๒	ผลิตไม้กวาดสวัสดิการร้านค้า ชุมชนบ้านหนองกะปาด	นายกิตติชัย แสนโสม	๖๗ หมู่ ๖	คำชะอี	๐๘ ๑๖๔๑ ๘๐๔๖
๓	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านแพง	นางสูง คนคล่อง	๖๙	หนองเอี่ยน	๐๘ ๔๔๗๑ ๒๒๗๐
๔	กลุ่มแปรรูปผ้าฝ้ายทอมือ	น.ส.วงษ์ศรี ศรีสาพันธ์	๙๘ หมู่ ๑	น้ำเที่ยง	๐๖ ๑๓๑๗ ๘๓๒๓
๕	วิสาหกิจชุมชนทอผ้าฝ้ายบ้านค้อ	นางปัญญา คนแคล้ว	๘	คำชะอี	๐๘ ๘๓๔๗ ๙๐๖๖
๖	วิสาหกิจชุมชนทำขนมทองม้วน	นายมุก สุภาพันธ์	๕๙		๐๘ ๖๒๒๒ ๗๖๒๔
๗	กลุ่มโชคดีเฟอร์นิเจอร์	นายโชคดี สาลีศรี	๑๖๙	เหล่าสร้างถ่อ	๐๙ ๗๓๓๗ ๔๗๑๗
๘	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติกบ้าน หนองเอี่ยนดง	นางเรณู ฤทธิวงศ์	๑๔๘		
๙	กลุ่มข้าวเกรียบผลไม้ ขนม ทองม้วนบ้านหนองไฮ	นางสมร คนเพียร	๑๐๗	เหล่าสร้างถ่อ	๐๘ ๒๑๐๕ ๖๙๔๘
๑๐	กลุ่มตัดเย็บเสื้อสตรีบ้านซ่ง	นางรัศมีพันธ์ อางหาญ	๑๘ หมู่ ๖	บ้านซ่ง	๐๘ ๖๓๙๗ ๖๔๓๖
๑๑	กลุ่มสมุนไพรบ้านคำบก	นายวีระศักดิ์ สलगสิงห์	๓	โพนงาม	๐๙ ๔๓๓๗ ๓๗๐๖
๑๒	กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านด่านช้าง (กลุ่มจักสาน)	นายไพบูรณ์ ของศิริ	๒๒๒/๘ หมู่ ๑๐	บ้านค้อ	๐๘ ๙๐๑๔ ๖๐๔๙
๑๓	กลุ่มตัดเย็บเสื้อเย็บมือบ้านกลาง	นายนพดล ปากหวาน	๑๔ หมู่ ๒	คำบก	๐๙ ๓๙๔๕ ๘๙๒๒
๑๔	กลุ่มไม้กวาดบ้านหนองบง	นางทาม พยอม	๗	บ้านซ่ง	๐๘ ๗๖๓๖ ๙๗๕๒
๑๕	กลุ่มทอผ้าเย็บมือ	นางแควน เบญจมาตย์	๑๐๗	โพนงาม	๐๙ ๔๒๓๖ ๙๘๓๕
๑๖	กลุ่มทอผ้าบ้านโนนสะอาด	นางฮ้าง คล่องดี	๘๒	โพนงาม	๐๘ ๒๘๖๔ ๘๑๔๘
๑๗	วิสาหกิจชุมชนเย็บเสื้อด้วยมือ	นางต้อม สุภาพันธ์	๑๔ ม.๙		๐๘ ๕๕๕๘ ๐๖๘๘
๑๘	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านโนนก่อ	นางทองอินทร์ รูปเหมาะ	๑		
๑๙	กลุ่มทอเสื้อบ้านโคก	นางเนตรนภา คนคล่อง	๕	คำชะอี	๐๘ ๕๗๔๕ ๑๗๒๔
๒๐	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านโคก	นางแสง คนคล่อง	๗๑	คำชะอี	๐๘ ๑๗๙๙ ๕๓๓๗
๒๑	กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปบ้าน โนนสังข์ศรี	น.ส.ชฎาพร คนเพียร	๖๕		๐๘ ๖๑๖๖ ๖๕๑๓
๒๒	กลุ่มสมุนไพรบ้านแพง ม.๖	นายบุญโฮม ยืนยั้ง	๖๕	หนองเอี่ยน	-
๒๓	วิสาหกิจชุมชนเย็บเสื้อด้วยมือ	นายต้อม สุภาพันธ์	๑๔ หมู่ ๙	น้ำเที่ยง	๐๘ ๕๕๕๘ ๐๖๘๘
๒๔	แกะสลักไม้บ้านหนองไฮ หมู่ ๔	นายจิรพันธ์ เทพรักษา	๑๖/๑	เหล่าสร้างถ่อ	๐๖ ๑๔๕๖ ๖๖๕๒
๒๕	ปราณีเครื่องจักสาน	นางปราณี จำปาตง	๑๕๘		
๒๖	กลุ่มแปรรูปอาหารบ้านหนอง สระพัง	นายบัวเอียง ตรงดี	๕๕	บ้านค้อ	๐๘ ๔๗๑๐ ๑๒๙๐
๒๗	กลุ่มทอเสื่อกก	นางวันตา คล่องดี	๗๐ หมู่ ๖	บ้านค้อ	๐๘ ๑๗๓๐ ๙๖๕๘
๒๘	กลุ่มทำไม้กวาดดอกแหมบ้านคำบก	นายค้าย สलगสิงห์	๘๓ หมู่ ๔	คำบก	
๒๙	กลุ่มถักโคเชยบ้านแซ้ หมู่ ๖	นางอบเชย รัตนวงศ์	๘๐ หมู่ ๖	บ้านค้อ	๐๙ ๕๙๗๔ ๕๖๙๓
๓๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวไรท์ เบอร์บ้านแซ้ตำบลบ้านค้อ	นางรัศมี ตรงดี	๖๔ หมู่ ๖	บ้านค้อ	๐๘ ๔๙๕๕ ๖๑๔๐
๓๑	กลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านแซ้	นางเคน พันโกฏี	๒๗/๑ ม.๕	บ้านค้อ	๐๘ ๑๑๓๗ ๗๗๕๐

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๓๒	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ บ้านเหล่า	นายอารยะ มโนจันทร์	๙๘ หมู่๑	บ้านเหล่า	๐๘ ๕๙๓๔ ๖๑๕๖
๓๓	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจักสาน ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ และทอผ้า บ้านไต้ร่มพระบารมี	นางสุรกานต์ ไชยปัตถา	๖ หมู่๑๐	บ้านค้อ	๐๙ ๘๑๘๔ ๘๓๒๓
๓๔	กลุ่มทอผ้าคลุมไหล่	นางดวงแข เบนูมาตย์	๑๒๒ หมู่๓	คำบก	๐๖ ๑๐๑๓ ๗๐๐๘
๓๕	กลุ่มทำไม้กวาดดอกหญ้าบ้าน หนองไฮ	นางรัชณี สอนสะอาด	๕๐ หมู่๔	เหล่าสร้างถ่อ	๐๘ ๔๙๖๐ ๗๐๕๕
๓๖	กลุ่มไม้กวาดดอกหญ้าบ้านหนอง อินหม่อน	นางทุมมี นามบุตร	๒๓	หนองเอี่ยน	๐๙ ๙๗๓๔ ๗๑๘๙
๓๗	กลุ่มข้าวเกรียบลูกชวานา	นางอุ๋นใจ อุปัญญา	๕๓ หมู่๑	คำชะอี	๐๙ ๘๕๙๐ ๘๘๐๒
๓๘	กลุ่มทอผ้าบ้านคำชะอี	นางคุณากรณี กิตาอาษา	๑๑๘ หมู่๔	คำชะอี	๐๘ ๓๖๗๔ ๕๗๐๗
๓๙	กลุ่มทำอาชีพไข่เค็ม	นางรจนา สุภาพนธ์	๕๙ หมู่๔	บ้านซ่ง	๐๘ ๘๔๗๕ ๕๕๔๙
๔๐	กลุ่มเสริมอาชีพระหว่างโรงเรียน เหล่าประชาอุทิศ	นายเจริญศักดิ์ อัจฉวิชัย		เหล่าสร้างถ่อ	-
๔๑	กลุ่มแปรรูปผ้าฝ้ายธรรมชาติ	นายสุริยา วรณเจริญ	๑๖ หมู่๔	น้ำเที่ยง	-
๔๒	ทอเสื่อกกบ้านแซ้	นางรุ่งระวรรณ สมเสนตระกูล	๑๒๖ หมู่๕	บ้านค้อ	-
๔๓	กลุ่มสตรีแปรรูปผลิตภัณฑ์บ้านแซ้	นางนิศากร คล่องดี	๑๐๗ หมู่๕	บ้านค้อ	-
๔๔	ทอผ้าฝ้ายมัดหมี่บ้านคำบก	นางสุไล้ สาภาสี	๑๐๓ หมู่๖	คำบก	-
๔๕	กลุ่มแปรรูปผ้าใบศรี	นางใบศรี กุลวงศ์	๒๔๓ หมู่๔	คำชะอี	-
๔๖	กลุ่มสตรีแปรรูปสินค้า OTO บ้านแซ้	นายชาญชัย สมเสน ตระกูล	๑๒๖ หมู่๕	บ้านค้อ	-
๔๗	กลุ่มทอผ้าพื้นบ้านแปรรูป	นางวิสาขา ปากหวาน	๕๑ หมู่๕	คำบก	-
๔๘	กลุ่มแปรรูปไข่เค็ม	นัฏฐิชา คนกล้า	๑ หมู่๑๑	บ้านค้อ	-
๔๙	กลุ่มกล้วยฉาบเงินล้านโนนป่า แดง	นายประสิทธิ์ สีตา	๔๐ หมู่๕	โพนงาม	-
๕๐	กลุ่มหมู่กระจากดอนป่าแคน	นางอรอนงค์ ไชยพิมพ์	๘๕ หมู่๔	โพนงาม	-
๕๑	กลุ่มกล้วยตากอบน้ำผึ้งโพนงาม	นางกิ่งแก้ว อุปคุณ	๖ หมู่๑	โพนงาม	-
๕๒	กลุ่มขนมทองม้วนบ้านดงยาง	นางคิด ไชยปัญญา	๑๐๖ หมู่๔	บ้านค้อ	-
๕๓	Tiyada fashion house (ธัญาดา แฟชั่นเฮาส์)	ธัญาดา ธงศรี	๑๒๓ หมู่๖	หนองเอี่ยน	-
๕๔	ร้านหม้อครามผ้าฝ้าย by thanawan	ธนวรรณ ทารศรี	๑๖๙ หมู่๗	เหล่าสร้างถ่อ	-
๕๕	กลุ่มไม้กวาดดอกหญ้าบ้านหนอง หญ้าปล้อง	นายบุญมี ยืนยง	๑๐๗ หมู่๔	บ้านเหล่า	-
๕๖	กลุ่มเพชรพลอยไม้กวาดบ้านแซ้	นางนุชนภา คล่องดี	๖ หมู่๖	บ้านค้อ	-
๕๗	กลุ่มข้าวเกรียบหุซ้าง	ราวรรณ บุญยง	๑๐ หมู่๑๐	บ้านค้อ	-
๕๘	กลุ่มไม้กวาดบ้านค้อ	นางสุภาณี คนกล้า	๑๕ หมู่๓	บ้านค้อ	-
๕๙	กลุ่มข้าวอินทรีย์	นางลำไพ คนคล่อง	๑๔๐ หมู่๓	บ้านค้อ	-
๖๐	กลุ่มทอเสื่อกกหนองอินหม่อน	นางประไพ บุญรักษ์	๑๐๒ หมู่๓	หนองเอี่ยน	-

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๖๑	กลุ่มไม้กวาดบ้านโพนงาม	นางเพ็ชรศรี	๑๓ หมู่๒	โพนงาม	-
๖๒	กลุ่มไม้กวาดบ้านหนองสระพัง	นางคำม้วน ผิวผ่อง	๗๐ หมู่๙	โพนงาม	-
๖๓	กลุ่มปลาร้าบอง	นางทองปิ่น ชาวนา	๔๐ หมู่๗	น้ำเที่ยง	-
๖๔	กลุ่มไม้กวาด บ้านโนนก่อ	นางคำ คล่องแคล่ว	๕ หมู่๕	บ้านซ่ง	-
๖๕	กลุ่มไม้กวาดดอกหญ้า	นายวีระชาติ ซาติเจริญ	๙๙ หมู่๙	บ้านค้อ	-
๖๖	กลุ่มแหนม บ้านตาเปอะ	นางทอง คนหาญ	๘ หมู่๘	บ้านค้อ	-
๖๗	กลุ่มกล้วยทอดอบน้ำผึ้ง	น.ส.ปลายฟ้า รัตนวงศ์	๑๑๖ ม.๑๐	หนองเอี่ยน	-
๖๘	กลุ่มส้มมาชีพทอดบ้านห้วยลำโพง	นางบัญญัติ ปากหวาน	๗ หมู่๓	คำบก	-
๖๙	กลุ่มทอดผ้าบ้านบาก	นางทองสา ห้วยทราย	๗๔ หมู่๑	คำบก	-
๗๐	กลุ่มผลิตไม้กวาดและแปรรูปดอกแหม	นางประยง แสนสุข	๕๒ หมู่๑	คำชะอี	-
๗๑	กลุ่มทอดผ้าบ้านห้วยลำโพง	นางประไพ เบนูมาตย์	๕๒ หมู่๓	คำบก	-
๗๒	กลุ่มแหนมหมูกุณณี	นางธรรณี คนซื่อ	๖๕ หมู่๘	คำชะอี	-
๗๓	กลุ่มทอภูไท	น.ส.วรรณภา วัจนชาติ	๑๖๕ หมู่๑	คำชะอี	-
๗๔	กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านโคกสว่าง	นางมณฑา แก้วดี	๖๘ หมู่๓	เหล่าสร้างถ่อ	-
๗๕	B&N แก้ว Diy	นายอภิรักษ์ สุพร	๓ หมู่๑๐	โพนงาน	-
๗๖	ข้าวกล้องเพื่อสุขภาพ	น.ส.กัลยากร อินไชยา	๑๔๐ หมู่๒	คำชะอี	-
๗๗	กลุ่มน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพบ้าน หนองสระพัง	น.ส.มาลาสัย ปัญญาบุตร	๕๐ หมู่๙	โพนงาม	-
๗๘	ขนันธรรถั่วรอบแก้ว	นายนริญา พุทธจักร์	๙๖ หมู่๗	บ้านค้อ	-
๗๙	กลุ่มทอดผ้าฝ้ายไทยอีสาน	น.ส.จำรอง ประวันนา	๑๕๒ หมู่๔	บ้านค้อ	-
๘๐	กลุ่มพัฒนาอาชีพเสริมหนองไฮ	บุญร่วม คนเพียร	๑๑๒ หมู่๕	เหล่าสร้างถ่อ	-
๘๑	ธรรตศผ้าไทย	น.ส.ธรรตศ คุสกุศลวัฒน์	๑๘๙ หมู่๙	น้ำเที่ยง	๐๙ ๖๓๖๓ ๖๙๖๖
๘๒	กลุ่มทอดผ้าพื้นเมือง ม.๙หนอง เอี่ยนดง	นางณัฐการ์ต สุธิตสาร	๕๕ หมู่๙	น้ำเที่ยง	-
๘๓	กลุ่มทำน้ำสมุนไพรบ้านคำบก	นางบัวทอง สलगสิงห์	๔๔ หมู่๔	คำบก	-
๘๔	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติก	หนุออน สุทธิบริบาล	๑๗๒ หมู่๗	เหล่าสร้างถ่อ	-
๘๕	กลุ่มจักสานไม้ไผ่	น.ส.จุฑาธิป โทนแก้ว	๑๓๕ หมู่๗	เหล่าสร้างถ่อ	-
๘๖	กลุ่มแปรรูปกล้วย บ้านคำชะอี	นางกมลทิพย์ ครอบรู้	๔๒ หมู่๑๑	คำชะอี	-
๘๗	นอร์ตอร์	น.ส.พิชญา ธรรมวงศา	๑๑๔ ม.๑๑	น้ำเที่ยง	-

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมุกดาหาร และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมุกดาหาร

ปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอดอนตาล

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม

นางอนงค์ บุรวงค์ อายุ ๖๐ ปี

บ้านเลขที่ ๑๑๐ หมู่ ๕ บ้านนายาง ตำบลบ้านบาก

อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๒๐

โทร.๐๘-๓๑๔๔-๔๑๙๘, ๐๘-๗๒๑๕-๙๓๔๒

กลุ่มทอผ้าบ้านนายาง

องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

-ผลิตและจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ : ผ้าฝ้ายมัดย้อมคราม

-เป็นครูจ้างของศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ปี ๒๕๕๔

-เป็นวิทยากร

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม

นายภู ชาเสน อายุ ๗๓ ปี
บ้านเลขที่ ๕ หมู่ ๑ บ้านเหล่าหมี ตำบลเหล่าหมี
อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๒๐
โทร.๐๙-๙๔๖๒-๐๘๔๘
องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น
-ทำกลองกิ่ง (ทำเฉพาะเมื่อมีออเดอร์)
-จักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ เช่น กระติบข้าว
-เป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องจักสาน

ข้อมูลฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นอำเภอตอนตาล

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๑	กลุ่มสตรีทอผ้าพื้นเมือง	นางคำปุ่น เจริญตา	๘๘ ม.๓	ป่าไร่	๐๘ ๐๖๑๗ ๙๖๖๑
๒	กลุ่มสตรีทอเสื่อบ้านนาสมบุรณ์	นางอำพร คำแสน	๙๐	ป่าไร่	๐๘ ๙๒๘๖ ๗๐๓๗
๓	กลุ่มทอผ้า-แปรรูป บ้านโนนสวาท	นางดารา บุตรดาวงค์	๑๔๐ม.๑๑	ป่าไร่	๐๘ ๘๓๗๗ ๑๒๙๑
๔	กลุ่มผลิตภัณฑ์ทอเสื่อจากกก	นางอรทัย ชมภูพร		เหล่าหมี	๐๘ ๑๕๙๓ ๖๖๑๖
๕	กลุ่มทอผ้าสตรี บ้านตาลรุ่ง	นางสังเวียน อินพรหม	๑๖๔ ม.๗	ตอนตาล	๐๘ ๖๘๕๒ ๕๒๔๕
๖	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านหนองหล่ม	นางสิริหวัง อุทโท	๑๐๐	โพธิ์ไทร	๐๘ ๗๘๖๖ ๕๔๑๔
๗	กลุ่มทอผ้าบ้านนายาง	นางอนงค์ บุระวงค์	๑๑๐	บ้านบาก	๐๘ ๓๑๔๔ ๔๑๙๘
๘	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านภูผาหอม	นางรัตนา แสงบุญ	๙๗	นาสะเม็ง	๐๘ ๔๔๐๑ ๑๐๐๕
๙	กลุ่มทำไม้กวาดบ้านโนนสะอาด	นางเกียน ตะไลซัง	๗๔	นาสะเม็ง	๐๘ ๙๘๔๒ ๐๐๘๘
๑๐	ข้าวเกรียบหลากหลายรสแม่สังเวียน	นางสังเวียน อินพรหม	๑๖๔	ตอนตาล	๐๘ ๖๘๕๒ ๕๒๔๕
๑๑	กลุ่มจักสานบ้านโนนสะอาด	นางเยื้อง คนไฉ	๔๐	นาสะเม็ง	๐๘ ๔๔๓๑ ๖๕๘๑
๑๒	กลุ่มทอผ้าย้อมคราม	นายประเสริฐ จันทพันธ์	หมู่ที่๓	นาสะเม็ง	๐๖ ๑๙๕๘ ๔๕๕๒
๑๓	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านนาหว้า หมู่๔	นางแสงพิศ บัณฑิตย์	๕๘	นาสะเม็ง	
๑๔	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ย้อมคราม	นางแซม โสภางษ์	๙๗	บ้านบาก	๐๘ ๓๗๒๑ ๓๙๑๒
๑๕	กลุ่มทอเสื่อบ้านหนองกระยง	นางราศี แสงเรือน	๑๔	นาสะเม็ง	๐๘ ๐๑๕๘ ๘๐๙๔
๑๖	กลุ่มสตรีบ้านนาซิง	นางประครอง ยืนยง	๑๑๓	เหล่าหมี	๐๘ ๗๔๙๑ ๖๒๕๑
๑๗	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตัดเย็บ เสื่อบ้านโคกสว่าง	นางพรสวรรค์ ภา วิจารณ์	๑๓๗ ม.๖	เหล่าหมี	๐๘ ๔๕๑๖ ๕๒๐๓
๑๘	วิสาหกิจชุมชนทอผ้ามัดโคลน ย้อมสีธรรมชาติบ้านโคกสว่าง	นางเดือนเพ็ญ ชาเสน	๑๔๔	เหล่าหมี	๐๘ ๐๔๖๗ ๓๗๓๓
๑๙	กลุ่มทอผ้าและย้อมครามบ้าน โพนสว่าง	นางสุชาดา โนรี	๘	ตอนตาล	๐๘ ๒๗๓๕ ๗๓๕๒
๒๐	กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมสี ธรรมชาติ	นางแดง พาสว่าง	๑๒๐ หมู่๑	ป่าไร่	๐๘ ๑๑๔๗ ๒๕๔๘
๒๑	กลุ่มสตรีบ้านนาสะโน	นางสมาน บุทธิจักร	๑๑๙	นาสะเม็ง	๐๘ ๗๒๓๖ ๒๒๖๘
๒๒	กลุ่มกล้วยฉาบเลิศรส	นางกมลรัตน์ ผางพันธ์	๒๙	ตอนตาล	
๒๓	กลุ่มเฟอร์นิเจอร์ไม้	นายวิชิต คำสำง	๑๐๓	ป่าไร่	๐๘ ๕๔๑๔ ๔๔๙๒
๒๔	ไข่เค็มไอโอดีน	นางราตรี สกุกไทย	๒๔ หมู่๗	ตอนตาล	๐๘ ๙๗๑๒ ๗๕๒๙
๒๕	กลุ่มกล้วยฉาบแม่ประหยัด	นางศรีสุวรรณ ประหยัด	๒๔๘ หมู่๗	ตอนตาล	๐๘ ๗๔๓๑ ๕๔๙๓
๒๖	ผลิตภัณฑ์สมุนไพรสูตรลุงรวย	นางจันทิ ฤกษ์ใหญ่	๗๘	โพธิ์ไทร	๐๘ ๖๒๒๗ ๐๙๔๓
๒๗	กลุ่มสตรีตัดเย็บผ้าเสื่อบ้านนาขย	นางเบญจวรรณ แพงพันธ์	๙๕	เหล่าหมี	
๒๘	กลุ่มสตรีตัดเย็บเสื่อบ้านโพนสว่าง	นางดาวเสด็จ ศรีทรัพย์	๓๖	ตอนตาล	๐๖ ๒๐๘๔ ๙๓๒๘
๒๙	ครามมิ่งมุก	น.ส.เยาวภา บุระวงค์	๑๑๐	บ้านบาก	๐๘ ๘๐๘๔ ๕๘๖๒
๓๐	กลุ่มวิสาหกิจทอผ้าพื้นเมือง	นางวิภาวรรณ รักพิทักษ์กุล	๑๓๓	เหล่าหมี	๐๖ ๑๙๕๑ ๗๑๔๑
๓๑	กลุ่มขนมกล้วยฉาบนาซิงศรีสมบุรณ์	นางอัญชัญ ยืนยง	๙๒	เหล่าหมี	-
๓๒	กลุ่มสมุนไพรใบทุเรียนเทศ	น.ส.สมหญิง พรหมเสนา	๓	ตอนตาล	๐๙ ๐๕๗๑ ๙๔๖๕
๓๓	กลุ่มสตรีตอนตาล หมู่๑	นางบุญช่วย ทานะเวท	๒๒๒		๐๘ ๖๒๓๕ ๙๗๙๖
๓๔	สวนป่านาบุญ ๑	น.ส.ภูเพียรธรรม กล้าจัน	๑๑๔	ตอนตาล	๐๘ ๑๙๒๔ ๒๔๓๙
๓๕	กลุ่มทอผ้าบ้านนาม่วง	นางสาวปราณี ไทบุตรดี	๒๙ หมู่๖	ตอนตาล	๐๘ ๕๗๓๙ ๔๕๕๘

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๓๖	กลุ่มสตรีทอผ้าพื้นเมืองบ้านโคกพัฒนา	นางสาวธัญญา ใจทัศน์	๒๒๗ หมู่๕	นาสะเม็ง	๐๙ ๓๔๔๖ ๗๒๖๖
๓๗	ร้านมารวยกระเป๋ผ้า	นางสาวอรดี ทารขจัด	๑๓๑ หมู่๔	ป่าไร่	๐๙ ๙๐๘๒ ๑๓๖๔
๓๘	ขนมไทยท่านประธาน	นางชยพัทธ์ ไชยาเพชร	๓๒		๐๘ ๙๒๒๔ ๒๖๕๑
๓๙	กลุ่มทอผ้าบ้านนาชิง	นางสุรราชฎี อุทธศรี	๕๖ หมู่๔	เหล่าหมี	๐๙ ๐๙๘๗ ๑๔๘๘
๔๐	กลุ่มทอผ้าบ้านเหล่าหมี	นางวรสนา ชาเสน	๒๘๓ หมู่๑	เหล่าหมี	-
๔๑	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์	นางสมบุรณ์ อุทโท	๒๓ หมู่๖	บ้านบาก	-
๔๒	กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	นางสุมาลี แสนศรี	๑๕๒ หมู่๗	ป่าไร่	-
๔๓	กลุ่มแปรรูปเนื้อสุกรโคกเจริญ	นางยุริ ศรีประทุมวงศ์	๑๓๙ ม.๑๑	ดอนตาล	๐๙ ๑๐๖๔ ๔๑๓๑
๔๔	กลุ่มสุขภาพดีจากสมุนไพรไทยสู่ชุมชน	นางทัศนาคำ สานบอน	๗๓		-
๔๕	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติก	นางหาวใจ ผางพันธ์ุ	๑ หมู่๔	โพธิ์ไทร	๐๙ ๘๑๐๑ ๙๘๙๑
๔๖	กลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารพื้นบ้าน	นางทองเลียม คุณวงศ์	๑๖๘ ม.๑๒	ดอนตาล	-
๔๗	กลุ่มไม้กวาดห้วยทราย	นางหทัยชนก แสนศรี	๗๖ หมู่๗	ป่าไร่	-
๔๘	แหมนนาหว่า	น.ส.อัญรินทร์ สิทธิรัตน์	๘๒ หมู่๙	นาสะเม็ง	๐๙ ๕๖๖๔ ๗๙๘๒
๔๙	อรุณรัตน์ผ้าฝ้ายทอมือ	น.ส.อรุณรัตน์ บุทธิจักร์	๗๐	ดอนตาล	๐๘ ๕๓๖๕ ๗๘๔๑
๕๐	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติก	นางกรวรรณ ภูผาลา	๔๙ หมู่๖	ดอนตาล	๐๖ ๔๙๖๙ ๒๐๑๘
๕๑	กลุ่มทอผ้าบ้านนาม่วง	นางสาร โสตาจันทร์	๔๗ หมู่๖	ดอนตาล	๐๙ ๘๑๗๐ ๖๒๙๖
๕๒	กลุ่มแปรรูปถั่วลิสงคั่ว	นางประภาภรณ์ จันทร์พันธ์	๘๒ หมู่๖	ดอนตาล	๐๘ ๐๗๕๕ ๐๓๔๒
๕๓	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองและแปรรูปทางการเกษตร	นางทองเลิศ ศรีสร้อย	๑๘๓ หมู่๖	ดอนตาล	๐๙ ๘๑๙๗ ๘๖๓๒
๕๔	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ต.ป่าไร่	นางลำไทย พรหมไชย	๒๐๓ หมู่๘	ป่าไร่	๐๙ ๖๙๕๕ ๓๗๙๐
๕๕	บุญมนัส กรู๊ฟ	นางบุญมา เสียงเย็น	๔๐ หมู่๔	เหล่าหมี	๐๙ ๖๙๑๖ ๒๐๙๙
๕๖	บิงตรง	นายกิตติศักดิ์ มีทรัพย์	๒๓๗ หมู่๖	โพธิ์ไทร	๐๘๗๔๓๕๓๔๕๕
๕๗	กลุ่มปลาร้าบอง	นางวิภาดา อุทธศรี	๔๒		๐๙๓๕๐๖๘๙๑๖
๕๘	กลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าห้วยคำ	นางพิกุล แสงท้าว	๕๘ หมู่๗	เหล่าหมี	๐๘๑๔๕๒๖๓๔๘
๕๙	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านดอนตาล	นางสายทอง อุณวงศ์	๑๖๙ ม.๑	เหล่าหมี	๐๘๐๔๖๑๗๕๕๕
๖๐	กลุ่มสัมมาชีพชุมชนบ้านนาห้วยกอก	นางนิภา ชาผู	๒๓ หมู่๔	ดอนตาล	๐๙๓๐๖๒๒๕๓๒
๖๑	สวนไร่สารแสนสบาย	นายสายเพชร แข็งแรง	๘๙ หมู่๙	เหล่าหมี	๐๙๕๙๘๖๘๕๙๕
๖๒	กลุ่มสัมมาชีพชุมชนทอผ้าไหมครามบ้านหนองบอน	นางสาวมุกดา นิตยสุข	๔๓ หมู่๓	บ้านบาก	๐๙๙๐๓๘๗๘๖๔
๖๓	กลุ่มสัมมาชีพชุมชนบ้านนาตาล	นายไกรสร ผิวงาม	๑๕ หมู่๘	ดอนตาล	๐๘๐๙๔๒๓๕๗๘
๖๔	กลุ่มสมุนไพรบ้านเหล่าหมี	นายแหวง ชาเสน	๑๑๔ หมู่๑	เหล่าหมี	
๖๕	กลุ่มสัมมาชีพชุมชนบ้านตาลรุ่ง	นางกาศอัมพร ชุ่มนาเสียว	๑๒๘ หมู่๗	ดอนตาล	๐๘๙๘๖๒๒๑๙๗
๖๖	กลุ่มสัมมาชีพชุมชนบ้านภูล้อม	นางบุญกว้าง ประทุมมัง	๓๐ หมู่๖	บ้านบาก	-
๖๗	ร้านวิไลกานต์ผ้าไทย	น.ส.วิไลกานต์ อภิรัตน์นนท์	๕๓ หมู่๒	ป่าไร่	-
๖๘	กลุ่มทอผ้า ม.๒ บ้านบาก	นางสุนทร เพชรเวช	๑๒๘ หมู่๒	บ้านบาก	-
๖๙	กลุ่มรวมพลังทอผ้าบ้านหนองบอน	นางเบญ คนไฉ	๑๔๗ หมู่๓	บ้านบาก	๐๙๔๒๗๒๖๐๘๙

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๗๐	แม่สูญผ้าฝ้ายย้อนคราม	นางทองสูญ อุทชัยยา	๓๗ หมู่๑๒	ดอนตาล	-
๗๑	ไร่พราวตะวัน@มุกดาหาร	นางสาวปัทมา จตุรัส	๙ หมู่๓	เหล่าหมี	-
๗๒	กลุ่มดอนตาลบ้านสมุนไพร	นางกาญจนา บุรณะกิจ	๑๕๘ หมู่๕	ดอนตาล	๐๘ ๑๕๔๔ ๗๙๐๒
๗๓	DTIC Braad	น.ส.ชนิษฐา พานิชศิริ	๑๑๗	ดอนตาล	๐๙ ๕๑๘๙ ๕๘๒๓
๗๔	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนครัวป่ามอน ดอนตาล	นางกาญจนา สระแจ้งตุม	๕๕๔	ดอนตาล	๐๘ ๒๙๙๗ ๖๒๖๕
๗๕	สมุนไพรอุกก	นางวันเฉลิม บุทธิจักร	๒๖๒ หมู่๑	ดอนตาล	๐๙ ๑๘๖๒ ๐๘๗๘
๗๖	วิสาหกิจชุมชนคนพอเพียงเลี้ยง ปลาแปรรูปบ้านตาลใหม่	นางสุริรักษ์ ประสานชีพ	๕๙	ดอนตาล	๐๘ ๒๕๘๓ ๓๙๔๕
๗๗	บุญมาฟาร์ม	นางนภาพร ศุภินิจ	๘๔ หมู่๘	นาสะเม้ง	๐๖ ๒๓๔๓ ๕๐๐๑
๗๘	ฝ้ายงามครามดอนตาล	น.ส.ภัทรธิตา บุทธิจักร	๗๐	ดอนตาล	๐๘ ๕๓๖๙ ๗๘๔๑
๗๙	กลุ่มอาชีพครามบ้านเหล่าหมี	นางบุญเต็ม ชาแสน	๑๒๗	เหล่าหมี	๐๘ ๘๗๐๔ ๒๒๙๒
๘๐	กลุ่มทอผ้าลายขีดบ้านโนนสวาท	นางแพงสี สมบัติเกิด	๑๖๕ หมู่๖	ป่าไร่	๐๙ ๓๕๔๐ ๕๑๔๓
๘๑	กลุ่มแม่บ้านแปรรูปบ้านโนน สะอาด	นางปัทมาพร นันตรี	๗๕	หนองบัว	๐๘ ๕๗๗๒ ๖๐๐๗
๘๒	เฟอร์นิเจอร์จากธรรมชาติ	นายธงชัย ด้านหลวง	๒๒	ชะโนดน้อย	๐๘ ๑๗๗๕ ๓๓๕๒
๘๓	กลุ่มผลิตสิ่งประดิษฐ์จากไม้	นายยังยืน เครือศรี	๕๙	ดงหลวง	๐๘ ๖๒๔๒ ๘๒๒๔
๘๔	กลุ่มจักสานบ้านแก่งนาง	นางอัญชลี อุณวงศ์	๙	กกตูม	๐๘ ๒๑๐๙ ๙๒๓๒
๘๕	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกร บ้านน้ำบ่อ	นางนคร ไชยเพชร	๗๘	หนองบัว	๐๘ ๖๒๓๘ ๗๙๙๔
๘๖	พัฒนาอาชีพแม่บ้านถาวรพนา	นางประมณ คำประเทือง	๑๔๗	กกตูม	๐๘ ๐๗๖๘ ๓๖๙๔
๘๗	กลุ่มทอผ้าฝ้ายย้อนสีธรรมชาติ	นางยุลี เชื้อคำฮอด	๗๔	พังแดง	๐๔ ๒๖๗ ๖๐๔๔
๘๘	กลุ่มทอผ้าไหมศูนย์ศิลปาชีพ หนองแคน	นางบอน เชื้อคำจันทร์	๒๙	หนองแคน	๐๘ ๕๐๐๗ ๓๘๒๙
๘๙	กลุ่มภูไทฮักถิ่น	นางทองบาล เชื้อวังคำ	๑๐๑	หนองแคน	๐๙ ๙๑๗๔ ๘๐๔๓
๙๐	กลุ่มทอผ้าแม่บ้านโพธิ์ไฮ (ทอผ้าพื้นเมือง)	นางสาวเพียง เชื้อคำฮอด	๕๕ หมู่๓	หนองแคน	๐๘ ๒๑๐๕ ๔๖๘๘
๙๑	กลุ่มเกษตรกรทนายทไทรบุดงหลวง	นายฤทัย วงศ์กะโซ่	๒๒๓	ดงหลวง	๐๘ ๗๒๓๔ ๑๔๔๗
๙๒	จักสานพลาสติก	นางนารี วงศ์ภูพานนท์	๑๒๔	ดงหลวง	๐๘ ๕๐๑๔ ๘๕๒๙
๙๓	ทอผ้าฝ้ายมัดหมี่	นางฮอง วงศ์กระโซ่	๒๒ หมู่๑๐	ดงหลวง	-
๙๔	กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายบ้านหนองแคน	นางเคะ สุพรรณนันท	๘๐ม.๒	ดงหลวง	๐๘ ๒๗๔๑ ๙๙๘๒
๙๕	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านชะโนด	นางพิศ สาระพล	๒๒หมู่๙	ชะโนดน้อย	๐๘ ๙๒๗๘ ๗๕๑๔

ปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอนิคมน้ำอ้อม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม

นายธนธร วงษ์ประชา อายุ ๖๘ ปี

บ้านเลขที่ ๑๕ หมู่ ๑๒ ตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมน้ำอ้อม

จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๓๐

โทร.๐๘๔-๗๙๐-๗๑๔๒

กลุ่มพลังงานแสงอาทิตย์

องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ผลิตและจำหน่ายตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์/ รถเข็นสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์
- เป็นเกษตรกรผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรการพัฒนาการเกษตร โครงการเสริมสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย
- ได้รับคัดเลือกเป็น “สุดยอดคนพลังงาน” ระดับจังหวัด สาขาอาสาสมัครพลังงานชุมชนยอดเยี่ยม
- เป็นวิทยากรผู้นำสัมมนาชีพ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม

นางเสนอ อามาตมนตรี อายุ ๖๔ ปี

บ้านเลขที่ ๑๑ หมู่ ๒ บ้านม่วงไข่ ตำบลนิคมคำสร้อย

อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๓๐

โทร.๐๘๗-๒๒๐-๑๔๖๕

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสานตะกร้าพลาสติกบ้านม่วงไข่

องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ผลิตและจำหน่ายตะกร้าพลาสติก เช่น กระเป๋าแฟชั่น ตะกร้าจ่ายตลาด ก่องทิงซู ถังใส่ผ้า เป็นต้น จนเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ต้องการของลูกค้าทั้งในประเทศ และต่างประเทศเนื่องจากมีรูปลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ที่มีความคงทน ถาวร แข็งแรงไม่เกิด เชื้อรา ดูแลรักษาง่าย สะดวกต่อการใช้สอย มีสีสัน สวยงาม ประกอบกับการแฝงไว้ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น เกิดความสามัคคีและความผูกพันกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน
- ได้รับรางวัลชนะเลิศภูมิปัญญาที่สืบทอด ระดับประเทศ (กศน.จังหวัดมุกดาหาร)
- เป็นวิทยากรถ่ายทอดภูมิปัญญา โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม

นางณรัชชอร์ ชูเวช อายุ ๖๑ ปี
บ้านเลขที่ ๑๘๘ หมู่ ๑ บ้านชัยมงคล ตำบลโชคชัย
อำเภอเนินขามคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๓๐
โทร.๐๘๗-๒๒๐-๑๔๖๕

กลุ่มไทยโปรพลาส

องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จักสานจากหวายเทียมพลาสติก
- /ผ้านำมาแปรรูป
- เป็นวิทยากร

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม

นายสุพล พันธุ์ฉลาด อายุ ๕๕ ปี

บ้านเลขที่ ๒๒ หมู่ ๗ บ้านเตาถ่าน ตำบลหนองแวง

อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๓๐

โทร.๐๘๗-๕๕๑-๘๗๘๐

กลุ่มผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

-ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ เช่น กระจ่างม แคร่ เป็นต้น

-ได้รับรางวัลมาตรฐานชุมชน OTOP ห้าดาว

-เป็นวิทยากร

ข้อมูลฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นอำเภอนิคมน้ำอ่าว

ลำดับ ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๑	จักสานหวาย	นายทองเลื่อน โคตรศรีเมือง	๘๓	หนองแวง	๐๘ ๗๖๔๑ ๖๙๔๙
๒	วิสาหกิจชุมชนสานตะกร้าพลาสติก บ้านม่วงไข่	นางเสนา อามาตมนตรี	๑๑	นิคมคำสร้อย	๐๘ ๗๒๒๐ ๑๔๖๕
๓	วิสาหกิจชุมชนตะกร้าพลาสติก คลองน้ำใส	นางปราณี ยืนยง	๑๑	โชคชัย	๐๘ ๑๗๖๙ ๙๑๒๘
๔	สตรีทอผ้าบ้านอุมไผ่	นางไกรสี กลางประพันธ์	๕๒	กกแดง	๐๘ ๓๖๗๘ ๕๖๑๐
๕	วิสาหกิจชุมชนทอเสื่อกกบ้านนา เจริญ	นางสมพร มาตขาว	๓๔	นาอุดม	๐๙ ๘๕๖๓ ๖๑๖๓
๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีทอผ้าฝ้าย ย้อมสีธรรมชาติ	นางหลิง สมประสงค์	๔	โชคชัย	๐๘ ๓๓๗๕ ๖๓๐๗
๗	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสร้างสรรค์ภูมิ ปัญญา	นายชัยรัตน์ ชารีย์	๒๐๕	หนองแวง	๐๘ ๙๕๗๒ ๐๔๖๘
๘	กลุ่มทอเสื่อกก	นายหนูทิน ชาธิพา	๑๖๐	โชคชัย	-
๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน้ำหมักชีวภาพ บ้านอุนคำเจริญ	นางผอวน ชันรักษา	๓๙๙	นิคมคำสร้อย	๐๘ ๓๑๔๐ ๐๕๔๗
๑๐	กลุ่มสตรีทอผ้าหม่นวม (กลุ่ม๓)	นางปรารถนา เรืองรวน	๕๙/๑๑	หนองแวง	๐๙ ๐๒๘๗ ๒๒๓๕
๑๑	ชมไทยบ้านอุนคำเจริญ	นางภา แก้วกระจ่าง	๓๗๙	นิคมคำสร้อย	๐ ๔๒๖๘ ๑๓๑๓
๑๒	กลุ่มสตรีทอผ้าหม่นวม (กลุ่ม๒)	นางราตรี อุดกลิ่น	๒๒๙	หนองแวง	๐๘ ๘๗๔๓ ๕๒๘๔
๑๓	ไทยโปรพลาสติก	นางณรัชชอร์ ชูเวช	๑๖๗	นาออก	๐๘ ๑๙๑๗ ๘๘๖๒
๑๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสานตะกร้า พลาสติกนาเจริญ	นางไฉ เสมอจันทร์	๒	นาอุดม	๐๘ ๘๗๓๖ ๙๗๐๑
๑๕	กลุ่มทอผ้าบ้านหนองนกเขียน	นางอุไรรัตน์ สมตน	๗	ร่มเกล้า	๐๘ ๗๙๔๙ ๒๕๐๘
๑๖	กลุ่มอาหารแปรรูปบ้านอุนคำเจริญ (ถ้ำโขงมุกดา)	นางดวงจันทร์ คุณโคตร	๑๘	นิคมคำสร้อย	-
๑๗	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสานตะกร้า พลาสติกบ้านชัยมงคล	นายสมพร ห้วยทราย	๖๗	โชคชัย	๐๘ ๖๖๙๖ ๓๔๙๘
๑๘	กลุ่มทอผ้าบ้านปงแดง	นางสมอน ยืนยง	๑๒๕	หนองแวง	-
๑๙	กลุ่มแม่บ้านเกษตรบ้านดำนมน	นางหนูเรียม คำนนท์	๔๘	นิคมคำสร้อย	๐๘ ๔๗๔๒ ๗๗๙๓
๒๐	วิสาหกิจชุมชนตำเมียงสมุนไพร	นางจรรยารัตน์ วงษ์ประชา	๖๓	นิคมคำสร้อย	๐๘ ๖๒๒๐ ๒๕๓๔
๒๑	วิสาหกิจชุมชนโนนเกษม	นางนวลศรี เนตรวงศ์	๑๓๘	นิคมคำสร้อย	๐๘ ๑๐๔๙ ๗๒๐๕
๒๒	กลุ่มทอผ้า	นางชาติรี อุปพันธ์	๕๖	หนองแวง	-
๒๓	กลุ่มทอผ้าไหม	นางบุญทิน คนเพียร	๙๕	หนองแวง	๐๘ ๕๗๖๘ ๔๒๙๒
๒๔	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านปงแดง	นางแก้ว คำนนท์	๔๖/๒	หนองแวง	๐๘ ๗๔๒๗ ๖๒๐๕
๒๕	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติก	นางนวลดี บุญลี	๒๑	นาออก	-
๒๖	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองเย็บมือ	นางรำไพ ปาชา	๑	นาออก	-
๒๗	กลุ่มสานพลาสติก	นางนวลดี บุญลี	๒๑	นาออก	-
๒๘	กลุ่มผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่บ้านเตาถ่าน	นายไพโรจน์ พูลผล	๑๕๑	หนองแวง	๐๘ ๗๙๔๘ ๐๑๘๗
๒๙	เกษตรพันธุ์ข้าว	นางเกสร เรชชิง	๔๘	นิคมคำสร้อย	๐๘ ๙๘๖๓ ๐๑๕๕
๓๐	แหลมทองหัตถการ	น.ส.เพ็ญศิริ ลุนบุตร	๑๔๒	นิคมคำสร้อย	๐๙ ๓๑๔๙ ๔๕๘๙
๓๑	สิริกัญจน์ตระกล้าสานพลาสติก	น.ส.สิริกัญจน์ ศรีหล้า	๑๑	หนองแวง	๐๙ ๕๖๖๑ ๓๖๓๖
๓๒	กลุ่มเสื่อกกทำมือ	นางสมร ตีดวงพันธ์	๑๓๖	นาอุดม	๐๘ ๕๕๖๘ ๗๐๘๕

ลำดับ ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๓๓	โชคดีศรีคมีตระกร้าสาน	นายทองดี ห้วยทราย	๖๑	นิคมคำสร้อย	๐๘ ๘๗๘๕ ๖๕๗๘
๓๔	กลุ่มเสื่อเย็บมือบ้านนาเจริญ	นางไพโรจิตร์ งามฉนวน	๒๒ ม.๑๐	นาอุดม	๐๘ ๗๒๕๒ ๔๘๐๔
๓๕	เจริญกิจฟาร์มเห็ด	นางซอน สุทธิพันธ์	๒๒๔	หนองแวง	-
๓๖	กลุ่มทอเสื่อลายขิดตอง ๑	น.ส.อุทัย ลาทอง	๑๙	นาอุดม	-
๓๗	กลุ่มตระกร้าสานทศนิยม	น.ส.ทศนิยม เสี่ยงล้ำ	๔๐	นิคมคำสร้อย	-
๓๘	กลุ่มหัตถกรรมทำมือ	นายบุญกอง ดีดวงพันธ์	๒๕	นาอุดม	-
๓๙	ผ้าฝ้ายทอมือ	นางอนงค์ ดาลัย	๓	โชคชัย	๐๘ ๘๓๓๔ ๙๗๘๑
๔๐	กลุ่มเย็บผ้าห่มเหล่าหลวง	นางบุญแก่ง วงประเทศ	๑๘๗	นิคมคำสร้อย	-
๔๑	กลุ่มขนมไทย	น.ส.ทศจรรยา คำนนท์	๔๘	นิคมคำสร้อย	-
๔๒	กลุ่มศิริพรวิสดูอาหารสัตว์	น.ส.ศิริพร บุญเรืองนาม	๓	หนองแวง	-
๔๓	ไถย่างลินดา	นางลินดา คำนนท์	๒๖	นาออก	๐๙ ๑๔๓๗ ๕๗๙๙
๔๔	สัมมาชีพไม้กวาดบ้านเหล่าต้นยม	นายฉันท ศรีสุข	๑๓/๒ ม.๙	หนองแวง	๐๖ ๔๖๗๓ ๖๒๕๑
๔๕	แชมพูคุณแม่วาสนา	น.ส.จันสธร อาษาศรี	๖๔ หมู่ ๖	นิคมคำสร้อย	๐๙ ๖๑๗๔ ๕๖๓๙
๔๖	เสื่อเย็บมือ	นางรัตน์ดาวัล บุชา	๑๕๐ ม.๑	กกแดง	๐๙ ๐๓๖๙ ๖๙๘๕
๔๗	ทอผ้าฝ้ายลายมัดหมี่	นางอนงค์ ดาลัย	๓ ม.๓	โชคชัย	๐๘ ๘๓๓๔ ๙๗๘๑
๔๘	กลุ่มสตรีบ้านขอนแก่น	นางเกสร โสภัน	๒๘ ม.๒	นาอุดม	๐๙ ๓๓๘๔ ๙๘๐๓
๔๙	กลุ่มดอกหญ้า มาด้วยทรัพย์ รับเงินล้าน	น.ส.กรรณิการ์ พุฒป่า	๕ ม.๗	หนองแวง	๐๘ ๒๑๒๐ ๗๘๗๖
๕๐	กลุ่มฝ้ายคูตี	นายอิษฐ์ชู ชูเวช	๑๖๗ ม.๑๐	นาออก	๐๙ ๘๖๖๒ ๘๙๕๑
๕๑	กลุ่มประมงชุมชนบ้านเรืองเจริญ	นางอัมรา นาโสภ	๔๗	นิคมคำสร้อย	๐๙ ๓๓๕๐ ๓๐๗๔
๕๒	กลุ่มสัมมาชีพบ้านปางแดง	นายคมกริช ศรีสุข	๕๗ ม.๔	หนองแวง	๐๘ ๖๙๘๐ ๑๑๔๑
๕๓	กลุ่มสัมมาชีพทำไม้กวาดบ้านโนนสะอาด	น.ส.ทวิ คนเพียร	๑๓๙ม.๘	หนองแวง	๐๘ ๔๘๙๓ ๘๐๒๗
๕๔	สานตะกร้าบ้านหนองแวง	น.ส.อิสราพร แสงสี	๑๗๗ ม.๑	หนองแวง	๐๖ ๑๔๗๒ ๗๒๕๔
๕๕	กลุ่มจักสานบ้านเหล่าสามัคคี	นายเหมือน พิลาพันธ์	๙ ม.๑๔	นิคมคำสร้อย	๐๙ ๗๐๙๒ ๗๘๕๖
๕๖	กลุ่มเนเจอร์ไรท์	นางจันทา อุคำ	๗๓ ม.๕	กกแดง	๐๔ ๒๖๘๑ ๒๕๒
๕๗	กลุ่มเย็บจักรปักมือเสื่อโบราณ	นางคำทอง สายโรจน์	๔๐ ม.๕	กกแดง	๐๔ ๒๖๘๑ ๒๕๒
๕๘	กลุ่มพันพญา	นางทองม้วน ไชยโคตร	๑๒๕ ม.๗	ร่มเกล้า	๐๘ ๙๘๐๐ ๙๙๕๓
๕๙	ผลิตภัณฑ์จากเห็ดฟาง	น.ส.พิมพ์ใจ เสะนา	๓๘ ม.๑๔	นิคมคำสร้อย	๐๔ ๒๖๘๑ ๒๕๒
๖๐	เพาะเห็ดนางฟ้า	นางทองพูล กาทวางษ์	๒๕ ม.๗	นิคมคำสร้อย	๐๔ ๒๖๘๑ ๒๕๒
๖๑	ขนมไทยโบราณ	นางจอมศรี คำนนท์	๙ ม.๗	นิคมคำสร้อย	๐๔ ๒๖๘๑ ๒๕๒
๖๒	ขนมไทย	นางทองเยี่ยม ราชี	๙๖	นิคมคำสร้อย	๐๘ ๙๒๑๗ ๖๔๙๘
๖๓	เลี้ยงจิ้งหรีด	นางอุทิศ พรหมภักดี	๙๖	นิคมคำสร้อย	๐๘ ๐๑๙๖ ๒๑๑๘
๖๔	ถั่วลิสง	นางวิไล ประภาศัย	๑๑๔ ม.๒	นิคมคำสร้อย	๐๙ ๔๕๓๖ ๔๑๘๑
๖๕	ขนมกล้วย	นายบุญไธ ศรีวิชา	๖๖ ม.๒	นิคมคำสร้อย	๐๔ ๒๖๘๑ ๒๕๒
๖๖	ไม้กวาดดอกหญ้า	นายสาธิต ทำนุ	๑๒๘ ม.๑๑	หนองแวง	-
๖๗	กลุ่มไม้กวาดดอกหญ้า	นายสุชาติ ยืนยง	๙๕ ม.๕	หนองแวง	-
๖๘	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติกบ้านคำเชียงสา	นางวาสนา สารภาพ	๑๘๓ ม.๗	นาอุดม	๐๙ ๗๓๔๑๖๓๕๐
๖๙	กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์	นางจินตนา กลุ่มถิ่นม	๘๔ ม.๘	นิคมคำสร้อย	๐๘ ๑๐๗๖ ๙๖๗๔
๗๐	กลุ่มทอผ้าฝ้าย ผ้าไหม	นางธาดุระครอง มิ่งชัย	๑๔๕ม.๑	กกแดง	-
๗๑	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านวงศ์พระจันทร์	นางอุไรรัตน์ ส่องพงษ์	๒๗ ม.๑๑	นาอุดม	๐๙ ๐๓๖๙ ๓๒๔๗
๗๒	กกแดงไหมไทย	นางจันทร์ดี อุคำ	๑๒๘ ม.๑	กกแดง	๐๖ ๔๒๐๔ ๒๐๗๐

ลำดับ ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๗๓	ภัทรแปรรูปผ้าไหม	น.ส.ทัศนีย์ เสียงล้ำ	๑๕๑ ม.๑	โชคชัย	๐๙ ๘๑๒๐ ๗๗๗๘
๗๔	นราแปรรูปผ้าไทย	นางอะมะรินทร์ สุวรรณประภา	๑๑๑ ม.๑	โชคชัย	๐๘ ๔๘๓๔ ๘๗๘๔
๗๕	กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าเด็กบ้านด่านมน	นายก้องเกียรติ ถานะ	๑๕ ม.๔	นิคมคำสร้อย	๐๘ ๕๔๕๖ ๘๗๓๗
๗๖	น้ำผลไม้ภูผา	นายชุตติเดช ราชฤทธิ์	๑๓๖ ม.๕	นิคมคำสร้อย	๐๙ ๓๕๓๑ ๔๙๔๑
๗๗	กลุ่มแม่บ้านหนองกกเปลือย	นางเพ็ญศรี ยืนยง	๑๕ ม.๕	หนองแวง	๐๘ ๗๘๖๖ ๐๙๘๙
๗๘	กลุ่มแปรรูปสินค้าทางการเกษตร	นางปริมประภา ห้วยทราย	๖๔ม.๑	โชคชัย	๐๘ ๗๘๖๖ ๐๙๘๙
๗๙	กลุ่มทอผ้าบ้านค่านางโสก-สุริโย-โพธิ์ไทร	นางสำรวย สมประสงค์	๕๗/๒ ม.๕	นิคมคำสร้อย	-
๘๐	กลุ่มขนมไทยแม่บ้านค่านางโสก-สุริโย-โพธิ์ไทร	นางนงลักษณ์ ทองมหา	๘๓/๓ ม.๕	นิคมคำสร้อย	-
๘๑	กลุ่มแปรรูปสินค้าทางการเกษตร ตำบลโชคชัย	นางจรรยา ชาบัวคำ	๕๕ ม.๖	นิคมคำสร้อย	-
๘๒	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้า	นางจิตติชญา อากเนย์	๗๔ ม.๖	นิคมคำสร้อย	-
๘๓	กลุ่มแม่บ้านหนองกกเปลือย	นายเพ็ญศรี ยืนยง	๑๕ ม.๕	หนองแวง	-
๘๔	กลุ่มทำขนมบ้านหนองบัวบาน	น.ส.ค่านวณ นารีนุช	๔๓ ม.๑๑	นากอก	-
๘๕	น้ำฝรั่งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหนองกก เปลือย	นายสุชาติ ยืนยง	๒๒	หนองแวง	-
๘๖	สานกระติบข้าวต้นกก	นางบัวผัน คุณศิลา	๖๕ ม.๕	หนองแวง	-
๘๗	ตองอินทร์ พาขวัญ พารวย	น.ส.ปาวรินทร์ สังคะฤก	๗๒	นิคมคำสร้อย	-
๘๘	น้ำพริกหลากรส	นางสมปอง วรรณอ่อน	๒๗ ม.๗	นิคมคำสร้อย	-
๘๙	สานตะกร้าพลาสติกบ้านเตาถ่าน	นางสมปอง ล้วนศรี	๖๗ ม.๗	หนองแวง	-
๙๐	ผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่บ้านเตาถ่าน	นายสมาน ศรีสุข	๑๗๓ ม.๗	หนองแวง	-
๙๑	ขนมไทยบ้านชัยมงคล	นางถาวร ชำนะสาร	๙๘ ม.๑	โชคชัย	-
๙๒	กลุ่มผลิตและแปรรูปอ้อยปลอด สารนิคมคำสร้อย	น.ส.ชนิษฐา อุปัญญา	๗ ม.๑๓	นิคมคำสร้อย	-
๙๓	๒๕ ปุ๋นอารมณ์ดี	น.ส.ชนัญทิศา มูลคำ	๑๓/๑ ม.๕	ร่มเกล้า	-
๙๔	กลุ่มหน่อแช่น้ำ	น.ส.สายฝน คำเพชร	๓๖/๑๐ ม.๔	นิคมคำสร้อย	-

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมุกดาหาร และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมุกดาหาร

ปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอดงหลวง

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม /ด้านความเชื่อ พิธีกรรม

นายป๋าย โส้เมืองแซะ อายุ ๗๕ ปี

บ้านเลขที่ ๒๔ หมู่ ๓ บ้านดงหลวง ตำบลดงหลวง

อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๔๐

โทร.๐๙-๘๕๑๖-๔๖๗๙

องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

-ทำพิธีกรรมต่างๆ เช่น พิธีสู่ขวัญ (ยกเว้นหมอเหยา)

-มีความรู้ในเรื่องภาษาโบราณ

-ได้รับรางวัลบุคคลต้นแบบ จากสำนักงานจังหวัดมุกดาหาร

-ตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลดงหลวง

-นักธรรมเอก

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม/ อาหารพื้นบ้าน

นางโອเลียง คำปีตะ อายุ ๕๒ ปี

บ้านเลขที่ ๑๖๓ หมู่ ๒ บ้านเปียด ตำบลดงหลวง

อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๔๐

โทร.๐๘-๒๕๓๘-๘๑๑๐

องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

-แปรรูปผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น เช่น กล้วยฉาบ ถั่วคั่ว

-เกษตรกรปลูกพืชผักแปรรูป

-วิทยากรเกี่ยวกับการแปรรูปอาหาร

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย

นางสาวอัจฉราภรณ์ คำมุงคุณ อายุ ๔๒ ปี

บ้านเลขที่ ๑๒ หมู่ ๓ บ้านชะโนดน้อย

ตำบลชะโนดน้อย

อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๔๐

โทร.๐๖ ๕๕๔๘-๖๕๘๘

องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

-นวดเพื่อสุขภาพ นวดจับเส้นโดยใช้สมุนไพร

-เป็นวิทยากร

ข้อมูลฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นอำเภอดงหลวง

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๑	กลุ่มแม่บ้านแปรรูปบ้านโนนสะอาด	นางปัทมาพร นันตรี	๗๕	หนองบัว	๐๘ ๕๗๗๒ ๖๐๐๗
๒	เฟอร์นิเจอร์จากธรรมชาติ	นายธงชัย ด่านหลวง	๒๒	ชะโนดน้อย	๐๘ ๑๗๗๕ ๓๓๕๒
๓	กลุ่มผลิตสิ่งประดิษฐ์จากไม้	นายยังยืน เครือศรี	๕๙	ดงหลวง	๐๘ ๖๒๔๒ ๘๒๒๔
๔	กลุ่มจักสานบ้านแก่นาง	นางอัญชลี อุณวงศ์	๙	กกตูม	๐๘ ๒๑๐๙ ๙๒๓๒
๕	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรบ้านน้ำบ่อ	นางนกร ไชยเพชร	๗๘	หนองบัว	๐๘ ๖๒๓๘ ๗๔๙๔
๖	พัฒนาอาชีพแม่บ้านบ้านถาวรพนา	นางประมม คำประเทือง	๑๔๗	กกตูม	๐๘ ๐๗๖๘ ๓๖๙๔
๗	กลุ่มทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ	นางยุลี เชื้อคำฮอด	๗๔	พังแดง	๐๔ ๒๖๗๖ ๐๔๔
๘	กลุ่มทอผ้าไหมศูนย์ศิลปาชีพหนองแคน	นางบอน เชื้อคำจันทร์	๒๙	หนองแคน	๐๘ ๕๐๐๗ ๓๘๒๙
๙	กลุ่มทอผ้าไหมถิ่น	นางทองบาล เชื้อวังคำ	๑๐๑	หนองแคน	๐๙ ๙๑๗๔ ๘๐๔๓
๑๐	กลุ่มทอผ้าแม่บ้านโพธิ์ไฮ (ทอผ้าพื้นเมือง)	น.ส.เพียง เชื้อคำฮอด	๕๕ม.๓	หนองแคน	๐๘ ๒๑๐๕ ๔๖๘๘
๑๑	กลุ่มเกษตรกรทนายาไพโรบุร ดงหลวง	นายฤทธิไทย วงศ์กะโซ่	๒๒๓	ดงหลวง	๐๘ ๗๒๓๔ ๑๔๔๗
๑๒	จักสานพลาสติก	นางนารี วงศ์ภูพานนท์	๑๒๔	ดงหลวง	๐๘ ๕๐๑๔ ๘๕๒๙
๑๓	ทอผ้าฝ้ายมัดหมี่	นางฮอง วงศ์กระโซ่	๒๒ ม.๑๐	ดงหลวง	-
๑๔	กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายบ้านหนองแคน	นางเคะ สุพรรณนันท	๘๐ ม.๒	หนองแคน	๐๘ ๒๗๔๑ ๙๙๘๒
๑๕	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านชะโนด	นางพิศ สาระพล	๒๒ ม.๙	ชะโนดน้อย	๐๘ ๙๒๗๘ ๗๕๑๔
๑๖	กลุ่มเลี้ยงเป็ดบ้านสุขสวัสดิ์	น.ส.ลัดดาวัลย์ พลเยี่ยม	๗๓	กกตูม	๐๙ ๗๒๒๘ ๒๕๘๓
๑๗	เยาวชนทำขนม (ทนายาไพโรฮอป)	นายยุทธภูมิ พงขจร	๑๙	กกตูม	๐๘ ๐๑๙๙ ๕๕๖๗
๑๘	กลุ่มข้าวฮางอก	น.ส.อมรรัตน์ คำมุงคุณ	๖ ม.๙	ชะโนดน้อย	-
๑๙	จักสานไม้ไผ่	นายไคร คำมุงคุณ	๓	หนองบัว	-
๒๐	วิสาหกิจชุมชนผลิตขนมแปรรูปและถนอมอาหาร	น.ส.มีนา วงศ์กระโซ่	๑๑๑	พังแดง	๐๙ ๕๗๑๖ ๘๑๔๖
๒๑	กลุ่มถักกระเป๋าโครเชต์	นางนิฉันท รอดเย็น	๔๙	หนองบัว	-
๒๒	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่	น.ส.ราช วงศ์กระโซ่	๕๐	หนองบัว	๐๘ ๑๐๕๗ ๖๕๗๐
๒๓	กลุ่มแม่บ้านทอผ้า	นางสีโว เสนาน้อย	๔๖	ดงหลวง	-
๒๔	กลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าเช็ดเท้าและโมบายด์รูปสัตว์	นางบุญมา เชื้อวังคำ	๒๐๗	หนองแคน	๐๘ ๗๖๓๗ ๔๗๙๔
๒๕	จักสานไม้ไผ่	นางบัวสอน พรหมพินิจ	๑๐๕	พังแดง	-
๒๖	กลุ่มเย็บหมอน	นางนาวรัตน์ ดีชุม	๑๙๖	พังแดง	-
๒๗	กลุ่มทำขนมแม่บ้านมะนาว	นางอรอุมา เชื้อคำจันทร์	๒๒๑	พังแดง	๐๔ ๒๖๗๖ ๓๐๗
๒๘	เฟอร์นิเจอร์จากเศษไม้	นายสมวัน คำมุงคุณ	๖๖	หนองบัว	๐๘ ๓๓๘๐ ๑๗๒๗
๒๙	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่บ้าน บ.แสงสว่าง	นางสมสวย วงศ์กระโซ่	๒๒	ดงหลวง	๐๘ ๔๕๑๑ ๔๘๔๙
๓๐	ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าฝ้าย	นางจินดารัตน์ พลกล้า	๖๑	กกตูม	๐๙ ๙๗๖๐ ๖๙๔๓

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๓๑	ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าฝ้าย	นางเพ็ญ วรสาร	๑๐๗	กกตูม	๐๙ ๗๐๒๕ ๘๙๐๐
๓๒	กลุ่มกล้วยฉาบอินเตอร์ (ป่าเท)	น.ส.มณีรัตน์ คำภูษา	๒๘๙	ชะโนดน้อย	๐๘ ๒๑๓๑ ๔๔๐๖
๓๓	แปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย	นางศุภกัญญา เชื้อคำจันทร์	๑๖๗	หนองแคน	๐๘ ๙๗๔๖ ๔๘๗๑
๓๔	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติก	นางศรีคุณ เชื้อคำจันทร์	๑๒๕	หนองแคน	๐๘ ๙๗๑๓ ๔๘๗๑
๓๕	กลุ่มจักสานพลาสติก	นางทัศนีย์ แสงแก้ว	๓๑	หนองบัว	-
๓๖	กลุ่มอิฐประสาน	นายดาว เชื้อคำจันทร์	๑๓๒	หนองแคน	๐๙ ๔๕๗๕ ๔๙๑๓
๓๗	กลุ่มผลิตภัณฑ์แกะสลักไม้	น.ส.กัญญาวีร์ รังสันเทียะ	๑๕๕	กกตูม	๐๙ ๑๘๑๐ ๔๒๔๖
๓๘	ถักกระเป๋าสานด้วยลายสวย	น.ส.ขวัญฤทัย รินโพดา	๙๓	กกตูม	๐๙ ๓๑๕๓ ๙๑๕๒
๓๙	ทอเสื่อแบบม้วนเก็บและเสื่อ แบบพับ	น.ส.นาถลาด วงศ์กระเซ	๑๔	หนองแคน	-
๔๐	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านน้ำบ่อ ผ้าขาวม้า มัดหมี่	นางนคร ไชยเพชร	๗๘	หนองบัว	๐๘ ๖๒๓๘ ๗๔๙๔
๔๑	กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	นายสมคิด ลาวงค์เกิด	๑๖๓	หนองแคน	-
๔๒	แปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้า (ตัด เย็บเสื่อผ้า)	นางปองทิพย์ คำมุงคุณ	๘๐	หนองบัว	๐๘ ๗๐๕๘ ๖๑๙๐
๔๓	กลุ่มทอเสื่อสตรีบ้านชะโนด	นายศกสิทธิ์ คำรังสี	๑๓๙	ชะโนดน้อย	๐๘ ๘๓๔๙ ๔๔๑๘
๔๔	หมอนลูกฟักทอง	นางมยุรี สุวรรณ	๑๖๘	กกตูม	๐๘ ๐๗๖๑ ๘๐๕๕
๔๕	แปรรูปถนอมและหัตถกรรมกลุ่ม แม่บ้านแก่งนาง	น.ส.โกศล ชาวเขา	๘๐ ม.๑๓	กกตูม	๐๖ ๑๕๐๔ ๙๓๔๙
๔๖	กลุ่มเยาวชนประดิษฐ์โคมไฟและ จักสานไม้ไผ่	นายสุรสิทธิ์ สุคำภา	๘๓ ม.๓	หนองแคน	๐๘ ๔๗๙๐ ๙๐๙๓
๔๗	กลุ่มพัฒนาอาชีพแม่บ้านสาน ตะกร้าหวายเทียมและพลาสติก	นางปราณี บุญตามทัน	๗ ม.๑๒	กกตูม	๐๙ ๔๑๙๖ ๑๐๓๒
๔๘	กลุ่มทอผ้าขาวม้าหัตถศิลป์ไทย	นางทองสี ไชยเพชร	๙๓ ม.๑๒	ดงหลวง	๐๙ ๘๑๒๔ ๘๗๗๐
๔๙	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านทอผ้าไหม และผ้าฝ้ายทอมือ	นางปานตะวัน คำประเทือง	๑๑๘ ม.๑๖	กกตูม	๐๙ ๖๘๐๕ ๓๑๖๑
๕๐	กลุ่มแม่บ้านทอเสื่อบ้านเปียด	นางหา โอสภศรี	๗๖ ม.๒	ดงหลวง	-
๕๑	กล้วยฉาบคุณโอเลี้ยง	นางโอเลี้ยง คำปิตะ	๑๖๓ ม.๒	ดงหลวง	๐๘ ๒๕๓๘ ๘๑๑๐
๕๒	กลุ่มแม่บ้านทอเสื่อบ้านเปียด	นางหา โอสภศรี	๗๖ ม.๒	ดงหลวง	-
๕๓	กลุ่มแม่บ้านทอผ้าบ้านเปียด	นางสมคิด ไชยเพชร	๑๓๓ ม.๒	ดงหลวง	-
๕๔	กลุ่มตีมีดตำไม้แกะสลัก	นางกรัง ไซเมืองแซะ	๑๖๗ ม.๒	ดงหลวง	๐๙ ๑๓๘๓ ๑๑๕๔
๕๕	กลุ่มแปรรูปกล้วยบ้านโพธิ์	น.ส.คาน สมบูรณ์	๑๑๐ ม.๓	หนองแคน	๐๘ ๑๑๕๕ ๑๖๐๑
๕๖	กลุ่มกระเป๋าสวยจากซองกาแพ	นางจินตนา แก้วสุวรรณ	๑๙๕ ม.๕	กกตูม	-
๕๗	กลุ่มผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ไผ่	นายถาวร โปะะประนม	๒๑ ม.๑๑	กกตูม	๐๙ ๓๔๒๔ ๑๗๒๘
๕๘	กลุ่มผลิตหมอนสมุนไพร	นางแว่น พวงโพธิ์	๔๕ ม.๗	กกตูม	๐๘ ๒๑๑๐ ๕๖๔๕
๕๙	กลุ่มผลิตไม้กวาดดอกหญ้า	นายทวิน ชาวป่า	๓๘ ม.๓	กกตูม	๐๘ ๖๑๖๑ ๘๔๑๑
๖๐	กลุ่มแปรรูปผ้า	นางสุวิภา ภิบาลวงษ์	๑๖๑ ม.๑๑	กกตูม	๐๙ ๖๓๓๙ ๙๑๓๕

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๖๑	กลุ่มกล้วยฉาบหวานกรอบ	น.ส.พานิชย์ แก้วสุวรรณ	๓๙ ม.๕	กกตูม	๐๘ ๒๑๑๐ ๕๖๔๕
๖๒	กลุ่มจักสานไม้ไผ่	นายตะ สุคำภา	๔๓ม.๑	หนองแคน	๐๘ ๐๖๑๘ ๐๙๙๑
๖๓	กลุ่มทอผ้าลายประยุกต์บ้าน เกษตรสมบูรณ์	นางเต็ม เงินนาม	๕๕	กกตูม	๐๖ ๑๑๓๙ ๑๕๖๗
๖๔	เสื้อปักลายบ้านนาหินกอง	นางราณี ศรีนิล	๘๓ ม.๘	กกตูม	๐๙ ๙๘๒๑ ๓๓๐๔
๖๕	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติก	นางพอ คำมุงคุณ	๓๑ ม.๖	หนองบัว	๐๙ ๐๒๗๒ ๓๑๒๗
๖๖	กลุ่มจักสานไม้ไผ่	นายซอน ประทุมลี	๒๗ ม.๗	หนองบัว	-
๖๗	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติก	นางพิชสมัย สุมาโท	๑๒๕ ม.๒	ชะโนดน้อย	๐๙ ๙๗๘๗ ๓๔๑๑
๖๘	กลุ่มทอผ้า ม.๗ ต.หนองบัว	นางเบญจวรรณ คำมุงคุณ	๙ ม.๗	หนองบัว	-
๖๙	กลุ่มขนมไทย	นางเย็น พุทธาทอง	๑๕ ม.๑๑	กกตูม	-
๗๐	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติกบ้าน หนองแคน	นางทองอ่อน ไชยเพชร	๑ ม.๑	หนองแคน	๐๘ ๘๕๐๘ ๔๑๖๕
๗๑	กลุ่มเสื้อปักลายสร้างสรรค์	นางรพีพรรณ แก้วสุวรรณ	๒๕ ม.๕	กกตูม	๐๙ ๑๘๖๙ ๑๒๑๑
๗๒	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านข้าวสูง	นางอ่างทอง เจริญพร	๕๑ ม.๕	กกตูม	-
๗๓	กลุ่มถักไม้กวาดบ้านข้าวสูง	นางโสภา แก้วสุวรรณ	๑๔ ม.๕	กกตูม	-
๗๔	กลุ่มทำขนมดอกจอกสมุนไพร	น.ส.กัญญารัตน์ แก้วสุวรรณ	๑๖๐ ม.๕	กกตูม	-
๗๕	กลุ่มสานตะกร้าเส้นพลาสติก	น.ส.บัวลา แก้วสุวรรณ	๑๘๕ ม.๕	กกตูม	-
๗๖	กลุ่มจักสานไม้ไผ่	นายหัง ไชยเทพ	๔๓ ม.๕	กกตูม	-
๗๗	กลุ่มแปรรูปเห็ด	นางอ่อนมา สายสุพรรณ	๒๐๖ ม.๕	กกตูม	-
๗๘	กลุ่มสร้างสรรค์จากธรรมชาติ	น.ส.ชมโน แก้วสุวรรณ	๙๗ ม.๕	กกตูม	-
๗๙	ผลิตภัณฑ์แปรรูปผ้า	น.ส.อนิตา เห่งโสภา	๒๔๖ ม.๒	หนองแคน	๐๖ ๑๘๑๙ ๔๕๖๓
๘๐	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก ลูกหมากแห้ง	นายสุพจน์ ดีพันธ์	๑๔๐ ม.๒	หนองบัว	๐๖ ๒๒๑๘ ๘๒๒๗
๘๑	กลุ่มทอเสื่อบ้านหนองหวางาม	นายจ้านง ไชยเพชร	๘๙ ม.๘	หนองบัว	๐๘ ๓๖๖๓ ๙๖๗๙
๘๒	กลุ่มจักสานตะกร้ายังมี กุ๊บกมวก	นางวิมล ดัชฎยาวัตร	๔๒ ม.๒	หนองบัว	๐๙ ๘๖๗๖ ๓๔๗๒
๘๓	ไม้กวาดดอกหญ้า	นางพิมพ์ แรกชื่น	๑๖	กกตูม	๐๘ ๗๔๙๑ ๗๒๖๗
๘๔	ไร้ภูตะวันน้ำอ้อยสด	นางจารุวรรณ สาผิว	๑๗๔ ม.๖	กกตูม	๐๖๑๑๔๖ ๒๐๓๘
๘๕	ผ้าทอมือ	นางศรีมุนี เชื้อคำจันทร์	๒๙ ม.๒	หนองแคน	๐๘ ๐๓๖๗ ๗๓๔๙
๘๖	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านแก่งนาง	นางโกศล ชาวเขา	๑๑๘ ม.๑๓	กกตูม	๐๖ ๒๓๙๐ ๑๓๖๓
๘๗	กลุ่มข้าวไทยบุรี	นายสังคม อุบลคุณ	๑๓๙ ม.๑๐	ดงหลวง	๐๘ ๐๓๓๒ ๐๔๗๔
๘๘	กลุ่มจักสานกระติ๊บข้าว แก่งนาง	นางสภาพร โศษา	๑๙๕ ม.๑๓	กกตูม	๐๙ ๓๔๘๕ ๓๑๙๔

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมุกดาหาร และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมุกดาหาร

ปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอห้วยน้ำใหญ่

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม

นางขวัญใจ ตรงเที่ยง อายุ ๖๒ ปี

บ้านเลขที่ ๘ หมู่ ๓ บ้านพาลูกา ตำบลชะโนด อำเภอห้วยน้ำใหญ่

จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๕๐

โทร.๐๘-๙๔๘๔-๑๓๔๘

กลุ่มทำหมวกจากยางพารา/ กลุ่มแม่บ้านกรภูมิ

องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ผลิตและจำหน่ายหมวกจากยางพารา (หมวกกรภูมิ)

- ได้รับรางวัลหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (๔ ดาว ระดับภาค)

- ได้รับโล่เกียรติคุณ ผู้ทำคุณประโยชน์ต่อทางราชการที่กรุณาให้เกียรติเป็นวิทยากร
รับเชิญในการจัดรายการโทรทัศน์ รายการแผ่นดินนี้ มีรอยยิ้ม ตอน “เพิ่มคุณค่า
ยางพารา...ด้วยหัตถกรรมแนวใหม่” ช่อง๑๑

ข้อมูลฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นอำเภอห้วยใหญ่

ลำดับที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๑	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าฝ้ายพื้นเมืองบ้านดอน	นางเลข ทวีโคตร	๑๔	บางทรายน้อย	๐๘ ๓๓๒๖ ๑๔๐๒
๒	ข้าวฮางอก	นายประกอบ ใจช่วง	-	ห้วยใหญ่	๐๘ ๗๖๓๔ ๙๕๔๓
๓	วิสาหกิจชุมชนประมงห้วยใหญ่	นายประเทือง นาคสวัสดิ์	๑๑๕	ห้วยใหญ่	๐๘ ๖๘๕๑ ๙๔๙๑
๔	กลุ่มทำข้าวกล้อง	นางลำพอง ใจช่วง	๓๖	ห้วยใหญ่	๐๘ ๙๔๑๗ ๘๕๐๘
๕	กลุ่มทอผ้าไหม	นางศศิธร โกพล	๒๓	ดงหมู	๐๘ ๖๑๐๖ ๔๘๘๒
๖	กลุ่มจักสานตะกร้าพลาสติก	นางทองปาน พาสิิก	๓๖ หมู่๗	ห้วยใหญ่	๐๘ ๗๘๕๙ ๔๘๓๙
๗	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจักสานพลาสติกห้วยใหญ่	นางแตงอ่อน ฐานทองดี	๒๕	ห้วยใหญ่	๐๘ ๗๘๖๔ ๔๘๘๙
๘	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	นางทองใบ มีดี	๙๙ หมู่๒	ป่งขาม	๐๘ ๓๓๖๔ ๖๕๖๐
๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมดอกไม้และทำหินตำบลป่งขาม	นายจักรพันธ์ ว่องไว	๗	ป่งขาม	๐๙ ๖๑๒๕ ๙๕๕๗
๑๐	กลุ่มตัดเย็บที่นอน	นางเกสร สงตลาด	๓๙	ดงหมู	๐๘ ๖๘๕๑ ๕๒๒๘
๑๑	กลุ่มตะกร้าพลาสติกบ้านพาลูกา	นายชัยวัฒน์ ณรงค์ศรี	๑๐๙	ชะโนด	๐๘ ๓๒๘๔ ๙๕๔๐
๑๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมดอกไม้ประดิษฐ์	นาประดิษฐ์ นกเผือก	๕๙	ป่งขาม	๐๘ ๗๒๒๖ ๒๖๙๙
๑๓	กลุ่มทอเสื่อบ้านดอน	นางสายสมร อังณา	๔๙	บางทรายน้อย	๐๘ ๒๑๓๗ ๗๙๓๕
๑๔	กลุ่มทอเสื่อ	นายสมาน ว่องไว	๑๓	ป่งขาม	๐๘ ๗๔๒๘ ๔๗๓๐
๑๕	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง	นางบุญราวัลย์ สกุลโพน	๖๙	ดงหมู	๐๘ ๑๐๕๓ ๙๐๔๙
๑๖	กลุ่มสตรีทอเสื่อ	นางประนอม คำปาน	๘๐	ห้วยใหญ่	๐๘ ๑๓๐๖ ๑๔๒๒
๑๗	วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตเกลือเสริมไอโอดีน	นางบุญยง ใจสุข	๗๑	ห้วยใหญ่	๐๘ ๗๓๕๓ ๐๗๖๓
๑๘	กลุ่มผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าวและรากไม้	นายศุภชัย คำปาน	๘๐	ห้วยใหญ่	๐๘ ๑๓๐๖ ๑๔๒๒
๑๙	กลุ่มรักษ์ผ้าไทย	นางกฤษณา พูลศรี	๒๐	ห้วยใหญ่	๐๘ ๖๗๘๐ ๑๔๒๕
๒๐	กลุ่มปลาร้าบอง	นางสาวลออศรี ว่องไว	๖๘ หมู่๒	ป่งขาม	๐๙ ๗๐๘๓ ๔๙๑๖
๒๑	กลุ่มทำก๊วย (งอบ)	นางทัศนีย์ ว่องไว	๒๘	ป่งขาม	-
๒๒	กลุ่มเย็บเสื่อผ้าบ้านสองคอน	นางเพ็ญศรี ปิ่นสุวรรณ	๑๕๕	ป่งขาม	๐๔ ๒๖๔๓ ๕๑๕
๒๓	กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์	นางกัลยา อมรสิน	๔๒ หมู่๑	ห้วยใหญ่	๐๙ ๓๔๔๕ ๐๑๐๖
๒๔	บ้านรักษ์สมุนไพรวิริน	นายหิรัญ ว่องไว	๘๑ หมู่๓	ป่งขาม	๐๙ ๕๙๔๙ ๕๕๐๕
๒๕	กลุ่มเพาะต้นทานตะวันงอก	นายธนกฤต เมืองโคตร	๓๙ หมู่๓	ห้วยใหญ่	๐๘ ๖๘๖๒ ๒๔๑๙
๒๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตไม้กวาดบ้านโนนสว่าง	นางพรนภา เมืองโคตร	๓๘/๑๐ หมู่๑๐	ห้วยใหญ่	๐๘ ๒๗๔๐ ๐๗๖๕
๒๗	กลุ่มไม้กวาดดอกแหมบ้านห้วยใหญ่.๔	นายประหยัด พุทธิชนะ	๒๗ หมู่๔	ห้วยใหญ่	๐๘ ๓๗๒๑ ๕๗๑๙
๒๘	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านนาดีโคกสวาง	นายอภิรักษ์ โพธิ์นิ่มแดง	๔๐ หมู่๙	ป่งขาม	๐๘ ๕๙๒๕ ๙๖๐๒
๒๙	กลุ่มแปรรูปผ้าบ้านนิคมทหารผ่านศึก ม.๓	นางเกสร สงตลาด	๓๕ หมู่๓	ดงหมู	๐๖ ๓๘๙๒ ๗๐๑๓

ลำดับ ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๓๐	กลุ่มทำน้ายาล้างจาน	นางค้าย ทวีโคตร	๑๐๓ หมู่๒	บางทรายน้อย	๐๘ ๒๓๑๕ ๘๙๙๓
๓๑	กลุ่มจักสานตะกร้าพลาสติกบ้าน โคกน้ำสร้าง	นางลำแพน เมืองโคตร	๕๖ หมู่๙	หัวน้ำใหญ่	๐๙ ๔๔๗๒ ๕๕๔๗
๓๒	แปรรูปขนมบ้านโคกน้ำสร้าง	นางสาวพรทิพย์ คำมุงคุณ	๕๙ หมู่๙	หัวน้ำใหญ่	๐๙ ๔๓๖๒ ๑๙๗๙
๓๓	กลุ่มน้ำสมุนไพรบ้านดอน ม.๓	นางสาวสุดจิตตา ศรี ประสงค์	๑๑๑ หมู่๓	บางทรายน้อย	๐๙ ๒๓๙๗ ๓๑๙๒
๓๔	ปลาร้าร้อยล้าน ตราแม่ธร	นางสาวภาวิตา ใจสุข	๑๓๓ หมู่๑	ชะโนด	๐๖ ๓๓๙๗ ๕๓๑๔
๓๕	Kunnince (คุณนาย)	นางนภาพร ชัยเวชพิสิฐ	๗๒/๑ หมู่ ๑๐	บางทรายน้อย	๐๙ ๖๖๕๙ ๒๙๕๑
๓๖	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ การเกษตรและสมุนไพร	นางสาวมัสดา เผ่าพันธ์	๓๓ หมู่๑	บางทรายน้อย	๐๙ ๖๒๗๙ ๘๗๗๑
๓๗	กลุ่มแปรรูปอาหารบ้านสองคอน ม.๒	นางสุขุม ศุภเจริญวิทยากุล	๙๘ หมู่๒	ปงขาม	-
๓๘	กลุ่มแปรรูปผ้า ม.๒	นางปุ่น ว่องไว	๘๔ หมู่๒	ปงขาม	-
๓๙	กลุ่มไม้กวาดดอกแหม่ม ม.๒	นางลำ ว่องไว	๓๒ หมู่๒	ปงขาม	-
๔๐	กลุ่มเปลจากเศษผ้า ม.๒	นายประเดิม ว่องไว	๑๔ หมู่๒	ปงขาม	-
๔๑	กลุ่มผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ บ้านสองคอน ม.๒	นายจำนง ว่องไว	๘๕ หมู่๒	ปงขาม	-
๔๒	กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์จากริบบิ้นสี	นางพวงเพชร สุวรรณพงษ์	๓๖ หมู่๑	ชะโนด	-
๔๓	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก	นายขุนนิต ใจช่วง	๖๕ หมู่๑	ชะโนด	-
๔๔	กลุ่มจักสานเส้นพลาสติก ม.๑	นางสาวสุรชาติ มิตานนท์	๑๐๓ หมู่๑	ชะโนด	-
๔๕	กลุ่มแปรรูปอาหาร ม.๑	นางวารุณี ใจสุข	๙๗ หมู่๑	ชะโนด	-
๔๖	กลุ่มกลุ่มผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	นายมานิตย์ เมืองโคตร	๔๖ หมู่๑	ชะโนด	-
๔๗	กลุ่มถนอมอาหาร ม.๑	นางพาตี ใจสุข	๑๒๒ หมู่๑	ชะโนด	-
๔๘	กลุ่มแปรรูปสมุนไพร ม.๑	นางภิญญา ภูมิภาค	๔๔ หมู่๑	ชะโนด	-
๔๙	กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า ม.๑	นางลำพร ใจสุข	๘๖/๑ หมู่ ๑	ชะโนด	-
๕๐	กลุ่มแปรรูปจากผ้า ม.๓	นางนุชรีย์ ฌรงค์ศรี	๑๐๙ หมู่๓	ชะโนด	-
๕๑	กลุ่มแปรรูปอาหาร ม.๓	นางสาวอัมพร น้าวแสง	๑๕๓ หมู่๓	ชะโนด	-
๕๒	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง ม.๓	นางลำเพย สุลีนาจ	๑๑๗ หมู่๓	ชะโนด	-
๕๓	กลุ่มทอเสื่อ ม.๓	นางเสถียร ใจสุข	๗๔ หมู่๓	ชะโนด	-
๕๔	กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์จากริบบิ้นสี	นางสาวอภัสรา รูปดี	๑๗๑ หมู่๓	ชะโนด	-
๕๕	กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์ ม.๓	นางสุดใจ พาลี	๓๖ หมู่๓	ชะโนด	-
๕๖	กลุ่มตุ๊กตาหอม ม.๓	นางเต็มใจ โพธิ์แหม่ม	๖๑ หมู่๓	ชะโนด	-
๕๗	กลุ่มผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ ม.๓	นายเอก พาลี	๖๒ หมู่๓	ชะโนด	-
๕๘	กลุ่มแปรรูปขนม ม.๓	นางวิภาภรณ์ รูปสะอาด	๑๐๐ หมู่๓	ชะโนด	-
๕๙	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก	นางสุพรรณ บัญเือง	๕๑ หมู่๖	หัวน้ำใหญ่	๐๖ ๕๐๙๗ ๐๔๒๒
๖๐	กลุ่มแปรรูปข้าวอินทรีย์	นายเคน พาลูกา	๑๐๕ หมู่๑	หัวน้ำใหญ่	๐๘ ๗๒๑๓ ๒๕๑๐
๖๑	กลุ่มทอเสื่อจากฝ้าย	นางอัมพร เมืองโคตร	๙ หมู่๖	หัวน้ำใหญ่	๐๖ ๕๐๙๗ ๐๔๒๒

ลำดับ ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๖๒	หมัยพรผ้าฝ้าย	นางหมัยพร คิดสันเทียะ	๙๕ หมู่๘	บางทรายน้อย	๐๖ ๒๘๕๑ ๗๖๔๐
๖๓	สุจิตราผ้าไทย	นางสุจิตรา อุโมง	๔๕ หมู่๕	ชะโนด	๐๙ ๕๗๒๐ ๓๓๐๗
๖๔	กินรีญา	นายพงษ์วิสันต์ สุวรรณชัยรบ	๘๑ หมู่๑๐	บางทรายน้อย	๐๙ ๔๙๓๒ ๙๘๙๗
๖๕	กลุ่มผ้าย้อมครามบ้านนิคมทหาร ผ่านศึก ม.๕	นางอรนัญญา สุโพธิ์	๘๕ หมู่๕	ดงหมู	๐๙ ๕๖๖๓ ๙๗๒๒
๖๖	บริษัท มนตรา อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด	นางกัญญ์พิชญา ศรีประทุมภรณ์	๙๖ หมู่๕	ชะโนด	๐๙ ๔๙๕๙ ๘๓๕๓

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมุกดาหารและสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมุกดาหาร

ปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอหนองสูง
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม

นายพันใจ นครชัย

บ้านเลขที่ ๒๓/๑ หมู่ ๘ ตำบลหนองสูง อำเภอหนองสูง
จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๖๐

องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- กรรมการสภาวัฒนธรรมอำเภอหนองสูง
- ให้ข้อมูลให้คำปรึกษาด้านประเพณีวัฒนธรรมภูไท (ผู้ไทย)
- ทอผ้าไหมลายจาร์ริกซ์ข้อความ, ลายแก้วมุกดา

ผ้าไหมมัดหมี่ลายแก้วมุกดา เป็นการนำเอาลวดลายผ้าโบราณที่มีเอกลักษณ์และมีความหมายของจังหวัดมุกดาหารเป็นลวดลายบนเส้นไหมและทอเป็นผืนผ้า แต่ละลายมีเอกลักษณ์และความหมายสำหรับจังหวัดมุกดาหาร ดังนี้

ลักษณะของผ้าไหมมัดหมี่ลายแก้วมุกดา เป็นผ้ามัดหมี่มีสี ๕ สี คือ สีฟ้า สีเหลืองเข้ม สีน้ำเงิน สีขาว และสีบานเย็น คั้นลายด้วยเส้นไหม ๔ สี ได้แก่ ไหมเข้้นควบสีน้ำเงินและสีขาว (ไหมหางกระรอก) เส้นไหมสีบานเย็น เส้นไหมสีเหลือง เส้นไหมสีฟ้าคราม เป็นผ้าทอด้วยกี่พื้นเมือง ทอด้วย ๕ กระสวย

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม

นางประดิษฐ์ อัจฉริย

บ้านเลขที่ ๑๕/๔ หมู่ ๔ ตำบลหนองสูง อำเภอหนองสูง

จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๖๐

องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ผลิตและจำหน่ายผ้าทอมือ ผ้าไหม ผ้าฝ้ายทอจากที่พื้นเมือง และทอจากแก๊ป (ประคดเวย) รวมผ้าถวาวัด
- ให้คำปรึกษาการทอผ้าจากที่ จากแก๊ป

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม

นางสุริน จันป๋ม

บ้านเลขที่ ๑๕/๑ หมู่ ๘ ตำบลหนองสูง อำเภอหนองสูง

จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๖๐

องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- จัดทำและจำหน่ายผ้าฝ้ายย้อมครามและแบบดั้งเดิมทุกชั้นตอน
ผ้าฝ้ายพื้นเรียบ ผ้าฝ้ายและผ้าไหมมัดหมี่ (จีนหมี่)
- ให้คำปรึกษาการทอผ้าย้อมคราม การก่อกหม้อคราม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาหารพื้นบ้าน

นางมะลิวรรณ หนองสูง

บ้านเลขที่ ๒๑ หมู่ ๘ ตำบลหนองสูง อำเภอหนองสูง

จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๖๐

องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- อาหารพื้นเมืองจากหน่อไม้ (เมาะลู่มั้ญโท (ผู้ไทย))

ข้อมูลฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นอำเภอหนองสูง

ลำดับ	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพทอผ้าไหมบ้านภู	นางสำหรับ งานไว	๒๙/๒ หมู่ ๒	บ้านเป่า	๐๘ ๙๙๔๒ ๔๓๗๘
๒	วิสาหกิจชุมชนทอผ้าฝ้าย ผ้าไหม ทอมือโนนน้ำคำ	นายมณีวรรณ โคสาศุ	๓๓	หนองสูงเหนือ	๐๘ ๙๖๑๗ ๓๕๙๖
๓	กลุ่มทอผ้าฝ้ายลายลูกแก้ว	น.ส.สนใจ แสนสุข	๑ หมู่ ๒	หนองสูง	๐๘ ๙๒๗๘ ๕๗๖๐
๔	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตผ้าฝ้ายและเสื่อเย็บมือภูไทย	นางกรกมล นุราช	๒๙ หมู่ ๗	หนองสูงเหนือ	๐๘ ๘๗๔๗ ๕๘๙๕
๕	กลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านหลุบปิ้ง	นางมูทิทา ผ่องแผ้ว	๗๗	หนองสูงใต้	-
๖	กลุ่มทอผ้าขาวม้า	นางทองมี แสนสุข	๔๘	หนองสูง	๐๘ ๗๒๒๑ ๒๑๘๐
๗	กลุ่มทอผ้าศรีนคร	นางวาสนา อางวิชัย	๑๖	บ้านเป่า	๐๘ ๙๘๒๖ ๔๗๒๒
๘	กลุ่มหัตถกรรมทอผ้าไหมผ้าฝ้ายดงมะแหง	นางสุขสว่าง กลางประพันธ์	๕๐ หมู่ ๓	หนองสูง	๐๘ ๗๘๗๑ ๐๓๒๘
๙	กลุ่มทอผ้าฝ้าย ผ้าไหมบ้านหนองแต้	นางดวงพร จันปุม	๒๙ หมู่ ๑	หนองสูง	๐๘ ๗๒๑๕ ๐๑๔๕
๑๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าดั้งเดิม	นางนรินทิพย์ จันปุม	๒๖ หมู่ ๒	หนองสูงเหนือ	๐๘ ๗๒๒๙ ๐๐๔
๑๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าฝ้าย ผ้าไหมบ้านป่าเม็ก	นางทรงมี อางวิชัย	๒๙ หมู่ ๕	หนองสูง	๐๘ ๐๒๗๙ ๓๑๗๒
๑๒	กลุ่มผ้าฝ้ายผ้าหมักโคลน	นางพรสวรรค์ อางวิชัย	๑๘ หมู่ ๖	บ้านเป่า	-
๑๓	กลุ่มแปรรูปผ้าฝ้ายตุ๊กตาผ้าเช็ดมือ	นางทองคาย อางวิชัย	๒๐ หมู่ ๓	บ้านเป่า	๐๘ ๓๑๔๑ ๕๙๙๒
๑๔	กลุ่มทอผ้าห่มบ้านวังนอง	นางถนอมศรี น้อยทรง	๑๑ หมู่ ๖	โนนยาง	๐๘ ๖๒๖๑ ๒๕๙๘
๑๕	กลุ่มกระเช้าเถาวัลย์	นายสรรเสริญ เจริญลาด	๙๙	โนนยาง	๐๘ ๙๕๗๘ ๙๓๘๖
๑๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าฝ้ายลายขีดบ้านภู	นางบุญเต็ม นามเหลา	๑๔๒ หมู่ ๑	บ้านเป่า	๐๘ ๐๑๘๗ ๓๐๐๑
๑๗	กลุ่มถักไม้กวาด	นายไทย ไชยอุป	๖๐ หมู่ ๖	บ้านเป่า	๐๘ ๗๐๓๐ ๔๗๙๐
๑๘	กลุ่มเสื่อเย็บมือบ้านนาหนองแคน	นางนักรินทร์ พลบำรุง	๑๑๒	หนองสูง	๐๘ ๑๐๕๑ ๓๐๒๑
๑๙	กลุ่มสตรีเสื่อเย็บมือบ้านคำพอก	นางกัญญา น้อยทรง	๖๖	โนนยาง	๐๘ ๙๔๙๘ ๐๘๗๗
๒๐	ป่าเตยผ้าฝ้าย	นางบุญฮู้ ไตรยวงค์	๔๒	บ้านเป่า	๐๘ ๖๗๗๗ ๔๒๐๙
๒๑	กลุ่มทอผ้าลายขีดช้าง	นางสุนิสา จุมแพง	๓	ภูวง	๐๘ ๘๔๔๐ ๔๔๘๗
๒๒	สหกรณ์การเกษตรหนองสูงจำกัด	น.ส.วัชรินทร์ กลางประพันธ์	๕๗	หนองสูง	๐๘ ๖๘๕๐ ๘๖๑๑
๒๓	บ้านทอมือบ้านคุณย่า	นางสำรวย รีพล	๒๕ หมู่ ๑	หนองสูง	-
๒๔	กลุ่มแปรรูปผ้าฝ้าย	นางสาวรุ่งทิวา อางวิชัย	๕	หนองสูง	๐๘ ๕๖๘๗ ๓๒๒๓
๒๕	กลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านจิว หมู่ ๔	นางสุพิน แสนสุข	๑๑๐	โนนยาง	๐๘ ๘๔๗๙ ๖๖๑๔
๒๖	ผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายพื้นเมืองบ้านนาหนองแคน	นางเสาวนีย์ วิเศษศรี	๖๑ หมู่ ๒	หนองสูง	๐๘ ๖๒๒๓ ๔๖๘๖
๒๗	ผ้าฝ้ายหมักย้อมแปรรูปบ้านเป่า	นางอารมณ ปัทม	๑๙๘ หมู่ ๕	บ้านเป่า	๐๘ ๗๒๗๓ ๕๓๔๙
๒๘	พาสีผ้าไหม	นางพาลี บุรัตน์	๖๖	บ้านเป่า	-
๒๙	กลุ่มทอผ้าจีน	นางสาคร สุพรรณโมก	๔๙ หมู่ ๕	ภูวง	๐๙ ๔๕๒๑ ๙๒๐๖
๓๐	ทอผ้าขาวม้า	นางไพฑูล สุพรรณโมก	๑๕ หมู่ ๕	ภูวง	๐๖ ๑๐๗๐ ๑๓๗๘
๓๑	ทอผ้าสีชา	นางจัน เสียงเย็น	๕๙/๑ หมู่ ๕	ภูวง	๐๘ ๖๙๐๖ ๓๘๑๕
๓๒	ทอผ้าพันคอ	นางสายันต์ สุริยวงค์	๑๗ หมู่ ๕	ภูวง	-
๓๓	ข้าวบ้านภู	นางหงส์สุด ผิวขำ	๗๔	บ้านเป่า	๐๘ ๑๐๔๗ ๔๒๑๘

ลำดับ	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๓๔	ข้าวเกรียบสมุนไพรบ้านเป่า	นางพรลีน สารไชย	๕๒	บ้านเป่า	๐๘ ๓๐๔๑ ๕๙๙๒
๓๕	กลุ่มทอผ้าและประดิษฐ์เสื่อเย็บมือ	นางวลัยภรณ์ อัจฉริยะ	๕๖	โนนยาง	๐๘ ๙๕๘๒ ๗๔๑๙
๓๖	กลุ่มอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นบ้านบุง	นางสมศรี เสียงเย็น	๑๐๘	ภูวง	๐๘ ๓๖๖๔ ๗๗๑๙
๓๗	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองและเสื่อเย็บมือ	น.ส.น้ำเงิน ปัทม	๒๑๑	โนนยาง	๐๘ ๒๘๔๔ ๓๖๐๐
๓๘	กลุ่มทอผ้าแปรรูป ม.๑	นางบำเพ็ญ อัจฉริยะ	๑/๒	โนนยาง	๐๘ ๕๒๐๔ ๗๙๒๘
๓๙	กลุ่มเสื่อเย็บมือ	นางแก้วกัลยา โพธิชราแสง	๑๘๐	โนนยาง	๐๙ ๓๐๘๒ ๗๒๕๕
๔๐	กลุ่มเสื่อเย็บจักรปักมือบ้านโคกกลาง	นางเพียรจิตร รูปเหลี่ยม	๑๔๓	หนองสูงใต้	๐๘ ๐๔๐๓ ๑๘๑๓
๔๑	กลุ่มสร้างชีวิตใหม่ให้สตรีและครอบครัวตำบลโนนยาง	นางสัญญา ปัทม	๓๕	โนนยาง	๐๘ ๗๙๙๑ ๒๓๒๑
๔๒	กลุ่มผลิตของที่ระลึกพวงกุญแจ	นายชาญชัย จันทุม	๑๑๔ หมู่๑	บ้านเป่า	๐๖ ๑๒๘๓ ๘๖๑๘
๔๓	กลุ่มเสื่อเย็บมือบ้านคำพิ	นางอนงค์ ไตรยวงศ์	๑๔๒ หมู่๑	บ้านเป่า	๐๙ ๖๑๘๐ ๕๑๒๖
๔๔	กลุ่มไม้กวาดดอกหญ้า	นายวิฑูรท์ จำปา	๗๑ หมู่๖	ภูวง	-
๔๕	กลุ่มเสื่อแปรรูป ผ้าแปรรูป	นางดาริน ผาสิงค์	๓๘ หมู่๔	ภูวง	๐๘ ๐๔๖๐ ๔๖๒๐
๔๖	กลุ่มแปรรูปผ้าฝ้าย	นางสงคราม คงทวี	๑๓๖ หมู่๕	โนนยาง	๐๙ ๔๙๐๗ ๘๒๒๐
๔๗	กลุ่มทอผ้าขาวม้า	นางสายทอง ไตรยวงศ์	๕๕ หมู่๕	โนนยาง	๐๘ ๗๔๓๐ ๗๙๕๘
๔๘	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์สุขุมไพรบ้านภู	นางสาววีรณัฐ ผิวขำ	๗๕ หมู่๑	บ้านเป่า	๐๘ ๑๐๔๗ ๔๒๑๘
๔๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตข้าวกล้องปลอดภัยตำบลหนองสูงใต้	นายวุฒิ พุทธิพันธ์	๓๓ หมู่๕	หนองสูงใต้	๐๙ ๕๕๗๔ ๔๒๖๑
๕๐	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวเกรียบผักผลไม้ แม่บ้านเกษตรกรหนองโอใหญ่	นางวรรณิ ปัทม	๓๓ หมู่๓	โนนยาง	๐๘ ๙๔๒๐ ๘๐๖๙
๕๑	สมัตตาผ้าไหม ผ้าฝ้าย	นางสมัตตา กลางประพันธ์	๑๐๙ หมู่๖	หนองสูงเหนือ	๐๘ ๗๒๒๐ ๑๕๒๑
๕๒	วาริ OTOP	นางวาริ ศรีแพงเลิศ	๓๘ หมู่๑	บ้านเป่า	๐๘ ๘๖๑๗ ๒๔๒๕
๕๓	กลุ่มทอผ้าฝ้ายผ้าไหมบ้านหนองแต้	นางดวงพร จันทุม	๒๙ หมู่๑	หนองสูง	๐๘ ๗๒๑๕ ๐๑๔๕
๕๔	ผลิตภัณฑ์จากถ่านไม้ไผ่บ้านภู	นายยอด สะตะ	๔๑ หมู่๑	บ้านเป่า	๐๘ ๙๙๔๑ ๓๒๘๘
๕๕	กลุ่มขนมดอกคำพิ	นางศศิทิพย์ ห่องแสง	๑๓๙ หมู่๔	บ้านเป่า	๐๙ ๕๗๓๑ ๔๖๓๑
๕๖	กล้วยฉาบบ้านคำพอก	นางประมวล หนองสูง	๑๑๕ หมู่๕	โนนยาง	-
๕๗	กลุ่มกล้วยฉาบ	นางไกรสรณ์ อางหาญ	๓๕	หนองสูง	-
๕๘	ครีมสมุนไพรช่วยดำ	นางสาวธนสอน อินเหง้า	๗๙ หมู่๔	หนองสูงใต้	๐๙ ๙๐๖๓ ๗๐๘๔
๕๙	ตุ๊กตาผ้าเช็ดมือ	นางสุนิสา จุมแพง	๓ หมู่๕	ภูวง	๐๘ ๔๔๐๔ ๔๘๗๓
๖๐	พืชมะนาว	นางวิไลวรรณ สุพรรณโมก	๓๑ หมู่๕	ภูวง	๐๖ ๒๙๐๔ ๔๖๓๙
๖๑	กล้วยฉาบ	นางจิตรศรี สุระพรรณ	๔๐ หมู่๕	ภูวง	๐๖ ๔๓๑๒ ๙๐๙๐
๖๒	กลุ่มแจ่วบอง	นางพองสะอาด เสียงเย็น	๒๕ หมู่๕	ภูวง	๐๘ ๗๖๖๘ ๑๑๔๘
๖๓	กลุ่มสมุนไพร	นายศักดิ์ณรงค์ เสียงเย็น	๔๔/๓ หมู่๕	ภูวง	๐๖ ๓๔๕๑ ๖๑๗๘
๖๔	กลุ่มสมุนไพรโนนยาง	นายวิเศษ ผ่องแผ้ว	๑๐๙ หมู่๑	โนนยาง	๐๙ ๒๒๓๘ ๑๕๔๐
๖๕	ดินปลูก ทรายก้อนหัดคู่	นายภัทรบุตร สलगสิงห์	๑๐๐ หมู่๑๐	โนนยาง	๐๘ ๑๑๘๖ ๒๐๒๕
๖๖	กลุ่มจักสานตะกร้าไม้ไผ่	นายบานทม คนชื้อ	๗๘ หมู่๕	โนนยาง	๐๙ ๕๒๒๐ ๐๙๖๘
๖๗	กลุ่มยาปลาตุ๊ก	นางจำปี อัดทะนาค	๑๗๐ หมู่๕	โนนยาง	๐๙ ๔๓๐๓ ๔๓๘๒
๖๘	กลุ่มเนื้อเค็มโคขุน	นางประมวล หนองสูง	๑๑๕ หมู่๕	โนนยาง	๐๖ ๓๑๑๓ ๘๒๒๐
๖๙	น้ำพริกปลาร้า	นางพลุทอง เรทะนุ	๙๔ หมู่๕	โนนยาง	๐๙ ๓๕๔๘ ๖๓๖๓
๗๐	กลุ่มแม่บ้านเกษตร บ้านโคกหินกอง	น.ส.ดวงจันทร์ ทองมณี	๑๑๕ หมู่๕	หนองสูงใต้	๐๖ ๕๕๓๖ ๑๔๐๕

ลำดับ	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านเลขที่/ หมู่ที่	ตำบล	เบอร์โทร
๗๑	ไม้กวาดนายศรียนต์	นายศรียนต์ อูคำ	๕๙ หมู่๒	หนองสูงใต้	๐๙ ๓๔๖๒ ๔๔๘๙
๗๒	ฉัฐกฤตาน้ำมันมะรุมสกัดเย็น	น.ส.ฉัฐกฤตา ฉัฐกฤตชัยชนก	๕๙ หมู่๔	โนนยาง	๐๘ ๒๕๒๗ ๔๕๑๗
๗๓	นिरพัต ผ้าทอมือ	นางนिरพัต พงษ์มา	๕๐ หมู่๖	หนองสูงเหนือ	๐๙ ๓๓๘๘๗ ๖๕๓๙
๗๔	Design ผ้าฝ้ายอัยเรศ	นายอัยเรศ อาจวิชัย	๓๔ หมู่๖	บ้านเป่า	-
๗๕	กลุ่มไม้กวาดทางมะพร้าวบ้านเป่า	นางไสว เดชจร	๔๓ หมู่๓	บ้านเป่า	-
๗๖	ไร้อ้อยคั้นน้ำคุณยายทอง	นายเกียรติศักดิ์ จันทร์สังสา	๑๑๘ หมู่๔	หนองสูงใต้	-
๗๗	วิสาหกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์หม่อนไหม สมุนไพรมะขามเหล่าน้อย	นางวาสนา จันทร์สังสา	๑๑๘ หมู่๔	หนองสูง	๐๙ ๘๘๗๓ ๕๓๘๕
๗๘	ละเอียดผ้าไทย Cotton ปักฉลุ	นางละเอียด ห้องแสง	๑๑๒ หมู่๖	หนองสูงเหนือ	๐๙ ๘๗๒๕ ๘๕๒๒
๗๙	วิสาหกิจชุมชนไต้หวันอินดี้	นางจุฑามาศ เวชศาสตร์	๘๘ หมู่๕	หนองสูง	๐๙ ๙๑๙๒ ๒๙๒๙
๘๐	แจ้วซอมนกไต้หวัน	นางสุวรรณาณี จันทร์เต็ม	๔๖	บ้านเป่า	๐๘ ๓๔๑๔ ๑๖๕๘
๘๑	เกษตรผสมผสาน	นายพาลัย ไชยอุป	๑๗๖ หมู่๔	บ้านเป่า	
๘๒	ด้านเกษตรผสมผสาน	นายทวี เหล่าถาวร	๗๖ หมู่๗	โนนยาง	
๘๓	ด้านเกษตรผสมผสาน	นายมานิช โพธิ์เมือง	๗๓ หมู่๕	หนองสูงเหนือ	
๘๔	ด้านเกษตรผสมผสาน	นายฉลาด สุพรรณโมก	๓๑ หมู่๕	หนองสูง	
๘๕	ด้านเกษตรผสมผสาน	นายสมควร ประเมธีศรี	๑๒๐ หมู่๔	หนองสูงใต้	
๘๖	ด้านเกษตรผสมผสาน	นายสุรชัย โกสาศู	๖๑ หมู่๔	หนองสูง	
๘๗	ด้านเกษตรผสมผสาน	นายสมัย ทองใจ	๓๒หมู่๗	หนองสูงใต้	๐๘๘๐๓๐๒๓๑๓

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมุกดาหาร และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมุกดาหาร

คณะที่ปรึกษา

๑. พ.ต.ท.จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
๒. นายพยุ่งพงษ์ บุญเต็ม	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
๓. นายไชยา อุ่นอารีย์กุล	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
๔. นายปัญญา ศรีโยหะ	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
๕. นางกัลยากร สุขसानต์	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
๖. นายสุเทพ ประคองพันธ์	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
๗. นายวิทัศน์ ภาพยนต์	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
๘. นายเด่นชัย แสนนามวงศ์	ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
๙. นายอุทัย วรรณรงค์	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
๑๐. นายสันธาน สร้อยสำโรง	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ด้านบริหารงานทั่วไป อบจ.มุกดาหาร

คณะผู้จัดทำ

๑. นางวาลี นางดำ	ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
๒. นางสาวสุรตวดี ไชยสิทธิ์	นักบริหารงานการศึกษา ระดับต้น
๓. นายชาญชัย อินทวงศ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๔. นางมยุรฉัตร คำปิ่น	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
๕. นางสาวอัญชลีรัตน์ แสนโคตร	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
๖. นายอัศววัฒน์ วันพุดชา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
๗. นางภคพร กุลวงศ์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๘. นางธมนพรรณ คำคง	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๙. นายธรรมศ อังคณา	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ
๑๐. นายวรกิจ ทองคำมี	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ
๑๑. นายตะวัน คำมุงคุณ	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ
๑๒. นางพิราวรรณ ระนา	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ
๑๓. นายพัทพล แสงเขียว	ผู้ช่วยนักพัฒนาการกีฬา
๑๔. นางสาวพัทธมน แสงเขียว	ผู้ช่วยนักวิชาการวัฒนธรรม